

Läbipaistvus- aruanne 2025

EY Eesti

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Sisukord

EY juhtide pöördumine	3
Meist.....	6
Kvaliteedijuhtimise süsteem	11
Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid	15
Kvaliteedijuhtimise süsteemi riskide hindamise protsess.....	16
Juhtimine.....	17
Eetikanõuded ja seadusest tulenevad nõuded	18
Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ja jätkamine.....	20
Töövõtu läbiviimine	21
Ressursid	25
Teave ja teabevahetus	31
Kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimine ja korrigeerimine	31
Kvaliteeti toetav infrastruktuur	35
Sõltumatus.....	41
Tulud ja tasustamine	45
Finantsandmed	46
Partnerite tasustamine.....	46
Lisa 1: avaliku huvi kliendid	48
EY Eesti avaliku huvi kliendid	49
Lisa 2: EY liikmesettevõtted	50

EY juhtide pöördumine

Ranno Tingas
EY Eesti
Vastutav partner

Olesia Abramova
EY Eesti
Auditijuht

Aruandest

Meil on hea meel, et olete asunud lugema EY Eesti 2025. aasta läbipaistvusaruannet. See on meie jaoks oluline viis suhelda auditeeritavate ettevõtete investorite, auditikomiteede juhtide ja liikmete, järelevalveorganite ning teiste huvirühmadega.

Järgime oma tegevuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 (edaspidi: määrus) ja audiitortegevuse seaduse läbipaistvuse suurendamise eesmärgi, mis nõuavad Eesti avaliku huvi üksuseid auditeerivatelt audiitorühingutelt iga-aastaste läbipaistvusaruannete avaldamist. EY Eesti 2025. aasta läbipaistvusaruanne on vastavuses nii nimetatud määruse kui ka audiitortegevuse seadusega ning hõlmab perioodi 1. juuli 2024 - 30. juuni 2025 ja olulisi sündmusi pärast seda.

Aruanne annab ülevaate meie investeeringutest teenuste kvaliteeti ning tutvustab meie ainulaadset väärtuspõhist EY kultuuri, pideva arengu tähtsustamist ning seda, kuidas valmistume tulevikuks, et pakkuda oma klientidele ka edaspidi kvaliteetseid, sõltumatuid ja objektiivseid audititeenuseid.

Pühendumine auditi kvaliteedile

Meie audititegevus mängib olulist rolli kindlustunde ja usaldusväärsuse edendamisel maailma kapitaliturgudel, mis omakorda soodustab investeeringuid ja majanduskasvu. Kvaliteetsete audititeenuste osutamine on meie põhieesmärk ja oluline panus EY paremini toimiva maailma loomise eesmärgi saavutamisesse.

Auditite kvaliteedi alustaladeks on sõltumatus, objektiivsus ja ausus, mis hõlmab kutsealast skeptitsismi, vastavust kutsestandarditele ning nõuetekohast hoolsust. EY Eesti juhid analüüsivad põhjalikult siseste ja väliste kontrollide ning muu kvaliteedijuhtimise süsteemi raames läbiviidava monitoorimise käigus esile kerkinud küsimusi, et selgitada välja, kuidas oleks võimalik auditite kvaliteeti veelgi parandada. EY kvaliteedi parandamise raamistiku keskmes on algpõhjuste analüüs, mis hõlmab nii konkreetseid töövõtte kui ka kvaliteedijuhtimise süsteemi puudutavaid küsimusi.

Auditi kvaliteedi parandamiseks oleme jätkanud muu hulgas oma protsesside standardiseerimisega, kaasajastame oma lähenemist juhendatud töövoogude ja tipptasemel tehnoloogia abil ning pakume EY auditimeeskondadele keerukate teemade käsitlemisel keskset tuge, hoides samal ajal vastutusraamistike abil au sees ka oma väärtusi. Samuti täiustame pidevalt oma protsessi siseste ja väliste kontrollide käigus ilmnenu puuduste algpõhjuste tuvastamiseks ja neile reageerimiseks ning meie kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimiseks, et selgitada välja, kuidas oleks võimalik auditite kvaliteeti veelgi parandada.

EY Eesti jätkab pidevalt arenguruumi omavate valdkondade otsimist, et kvaliteeti jätkuvalt parandada.

EY Eestis 2025. aasta 30. juuni seisuga teostatud kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise tulemusel järelitati, et süsteem annab põhjendatud kindluse, et selle eesmärgid saavutatakse. Täpsemalt saab selle kohta lugeda käesoleva aruande osast „Kvaliteedijuhtimise süsteem“.

„All in“ on EY uus globaalne strateegia ja eesmärk kujundada tulevikku enesekindlalt ning aidata luua koos tähenduslikku kasvu. See on loodud looma EY huvirühmade jaoks uut väärtust ning toetama EY liidripositsiooni kutsealasete teenuste valdkonnas. Täpsemalt saab kõnealuse strateegia ja EY mitmeaastase auditi ümberkujundamise protsessi kohta lugeda käesoleva aruande osast „Kvaliteeti toetav infrastruktuur“. Samuti saab sealt teada, kuidas EY Eesti meeskonnad auditeerimisprotsessi pidevalt edasi arendavad.

EY töötajatest ja kultuurist tulenev kvaliteet

Oleme pühendunud EY-s sellise keskkonna loomisele, kus EY Eesti töötajad saaksid areneda ja edu saavutada. See hõlmab nii andekate inimeste värbamist, koolitamist ja hoidmist kui ka nende toetamist personaliseeritud ja paindliku karjäärimudeliga, mis võimaldab neil proovida erinevaid rolle ning saada kogemusi erinevates geograafilistes piirkondades, tööülesannetes, sektorites ja osakondades. Täpsemalt saab EY töötajate heaolusse ja arengusse tehtud investeeringute kohta lugeda käesoleva aruande osast „Ressursid“. Usume, et need investeeringud – olgu selleks siis juhendamine, koolitused või täiendav tugi tööülesannete täitmisel – aitavad EY Eesti töötajatel omandada ja täiendada keerukaid oskusi ja pädevusi, mida auditite läbiviimine tänapäeval eeldab.

Kvaliteeti ei aita tagada mitte ainult tehnilised aspektid, vaid ka inimeste teod ja käitumine. EY edendab aususel ja vastutusel põhinevat kultuuri, kus kõigile kehtivad ühtviisi kõrged standardid. EY kultuuri toetavad EY töötajate väärtused, kes:

- näitavad üles ausust, austust, kaasamise ja meeskonnatöö oskust
- omavad energiat, entusiasmi ja julgust juhtida
- loovad suhteid, tehes seda, mis on õige

See algab tugeva sõnumi ja eeskujuga juhtkonna tasandil. Käesoleva aruande osast „Juhtimine“ saab lugeda täpsemalt EY aususel põhinevast kultuurist ning EY globaalse eetikakoodeksi põhimõtetest.

Käesolevas aruandes viitame 2025. aasta aprillis töötajate seas korraldatud tagasisideküsitluse (People Pulse Survey) ja 2025. aasta globaalse kvaliteediuuringu tulemustele, mis mõlemad viiakse läbi kõikides riikides, kus EY tegutseb. Globaalne kvaliteediuuring annab infot selle kohta, kuidas tajuvad EY töötajad EY kvaliteedikultuuri, sealhulgas juhtkonna hoiakuid ja kvaliteeti igapäevastes tegevustes. People Pulse Survey aitab mõista EY töötajate kogemusi ning tuvastada kohti, kuhu nende kogemuse ja töökeskkonna parandamiseks tulevikus investeerida.

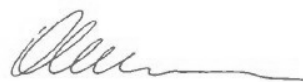
EY nägemus ühiskonnast ja planeedist

See, kuidas ettevõtted kestlikkusteemadega tegelevad, mõjutab oluliselt nende vastupanuvõimet ning loob paljude oluliste huvirühmade jaoks pikaajalist väärtust. Kestlikkusega tegelemine ja sellekohane aruandlus mängib olulist rolli ka ettevõtte usaldusväärsuse tõstmisel. EY on pühendunud kestlikkusele, vähendades oma CO₂ jalajälge ning toetades kliente nende kestlikkuse teekonnal. Selle kohta, kuidas EY meeskonnad ettevõtetel keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisaruandluse (kestlikkusaruandluse) maastikul orienteeruda aitavad, saab lugeda täpsemalt käesoleva aruande osast „Mittefinantsaruandlus“.

EY on jätkuvalt pühendunud CO₂-vabaks saamisele ning on töötamas oma teaduspõhise süsinikuheite vähendamise kava järgmise etapi kallal. Ka EY Eesti panustab nende eesmärkide saavutamisesse. EY tulevikuvisionist saab lugeda täpsemalt meie aastaaruandest „EY Value Realized 2025“. Kõigi EY huvirühmade – sh klientide ja nende investorite, auditikomiteede liikmete ja järelevalveorganite – tähelepanekud EY strateegia ning siin aruandes kajastatud teemade kohta on loomulikult edaspidigi alati teretulnud.

Ranno Tingas
Partner
EY Eesti vastutav partner
Ernst & Young Baltic AS

Olesia Abramova
Partner
EY Eesti auditiosakonna juht
Ernst & Young Baltic AS

Meist

Meist

Õiguslik struktuur, omandiline kuuluvus ja juhtimine

Eestis on Ernst & Young Baltic AS piiratud vastutusega äriühing, mis on registreeritud Eestis ja on UK garantiiga piiratud äriühingu Ernst & Young Global Limited (EYG) liikmesettevõtte. Käesolevas aruandes viitame me endale järgmiselt: „EY Eesti“ või „meie“. EY tähistab EYG liikmesettevõtete globaalset organisatsiooni.

Üksikasjad Ernst & Young Baltic AS-i omandilise kuuluvuse kohta on esitatud allpool.

Nimi	Registrikood	Aadress	Osalus, %
EY Europe SRL	BE-0720.518.176	Kouterveldstraat 7B/1, 1831 Machelen (Brab.), Belgia	83,33%
OÜ Baltic Network	10874651	Rävala pst 4, 10143 Tallinn, Eesti	16,67%

Ernst & Young Baltic AS-il ei ole tütaretevõtteid.

Ernst & Young Baltic AS-i juhtimisülesandeid täidavad Ernst & Young Baltic AS-i partnerid, kes vastutavad ettevõtte igapäevase majandustegevuse korraldamise ning globaalse ja regionaalse tasandi põhimõtete rakendamise eest kohalikul tasandil. Täpsem teave Ernst & Young Baltic AS-i seadusjärgsete juhtorganite kohta on kättesaadav Eesti äriregistrist.

Ernst & Young Baltic AS-i juhtimist korraldab kolmeliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad Ranno Tingas, Olesia Abramova ja Erki Usin. Olesia Abramova ja Erki Usin on Eestis registreeritud vandeaudiitorid. Lisaks on ettevõttel ka prokurist Riina Alt, kes on samuti Eestis registreeritud vandeaudiitor.

Juhatuse tegevust kontrollib kolmeliikmeline nõukogu, kuhu kuuluvad Diana Krisjane, Guntars Krols ja Leonas Lingis.

EY liikmesettevõtted on jagatud geograafiliselt kolme piirkonda: Põhja- ja Lõuna-Ameerika, Aasia ja Vaikne ookean ning EMEIA (Euroopa, Lähis-Ida, India ja Aafrika). Piirkonnad koosnevad regioonidest, mille moodustamisel on lähtutud EY liikmesettevõtete geograafilisest paiknemisest. Alates 1. juulist 2025 on EY-l uus regioonistruktuur ning varasemate regioonide ühendamise tulemusena on neid nüüd kokku 10.

EY Eesti kuulub EMEIA piirkonda. Varem jagunes EMEIA piirkond 8 regiooniks, alates 2025. aasta 1. juulist on neid regioonide ühendamise tulemusena aga 5. Kui varem kuulus EY Eesti CESA (Kesk-, Ida- ja Kagu-Euroopa ning Kesk-Aasia) regiooni, siis alates 1. juulist 2025 kuulutakse Euroopa keskregiooni, kus on lisaks CESA-le ka Põhjamaad.

Ernst & Young EMEIA Limited (EMEIA Limited), Inglise piiratud vastutusega äriühing, on EY liikmesettevõtete peamine koordineerimisüksus EMEIA piirkonnas. EMEIA Limited muudab lihtsamaks nende ettevõtete koordineerimise ja nendevahelise koostöö, kuid ei oma nende üle kontrolli. EMEIA Limited on EYG liikmesettevõtte, kes ei tee finantstehinguid ega osuta ühtegi kutsealast teenust.

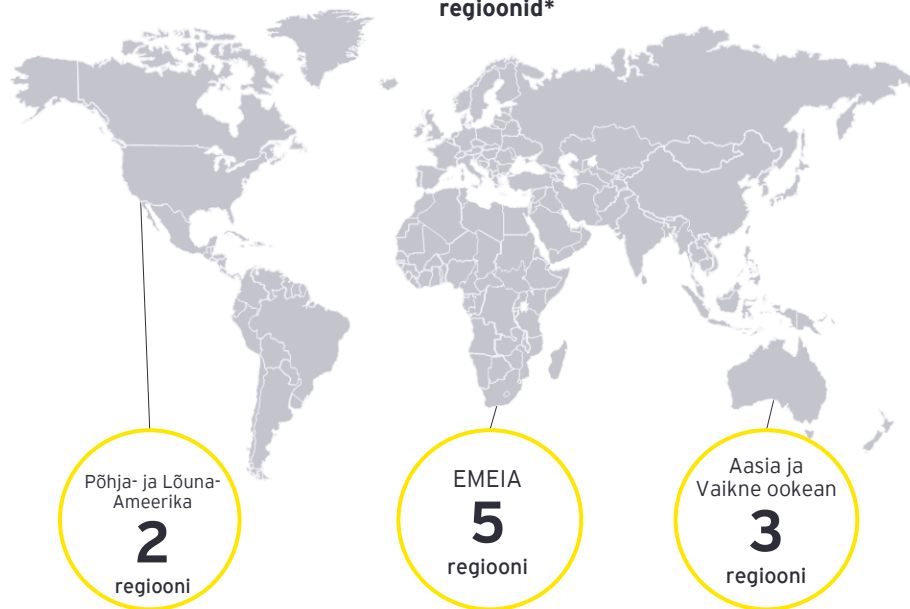
Iga regioon valib regiooni partnerite foorumi (Regional Partner Forum ehk RPF), mille liikmed on nõuandjaks ja arutelupartneriks regiooni juhtorganitele. RPF-i juhtivaks partneriks valitud partner esindab regiooni ka globaalse juhtivkogu (Global Governance Council ehk GGC) istungitel (vt lk 9).

Euroopas asub valdusühing EY Europe SRL (EY Europe). EY Europe on Belgias registreeritud piiratud vastutusega äriühing (prantsuskeelse lühendiga SRL, hollandikeelse lühendiga BV). Tegemist on Belgias IRE-IBR-is (Institut des Réviseurs d'Entreprises) registreeritud audiitorühinguga, kuid ta ei vii läbi auditeid ega osuta ühtegi kutsealast teenust.

Kohalike seaduste ja regulatiivsete nõuetega lubatud ulatuses on EY Europe omandanud või omandamas de jure kontrolli EY Euroopas tegutsevate liikmesettevõtete üle. EY Europe on EYG liikmesettevõtte. EY Europe omandas de jure kontrolli EY Eesti üle 12. juulil 2010.

EY Europe'i juhatus koosneb EY Euroopa liikmesettevõtete vanempartneritest. Tal on volitused ning ta vastutab EY Europe'i strateegia elluviimise ja juhtimise eest. Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) ja mitmetes teistes riikides asuvate EY liikmesettevõtete partnerid on EY Europe'i osanikud.

EY piirkonnad ja regioonid*

* Seisuga 1. juuli 2025

EY on üks maailma juhtivatest strateegia ja tehingute nõustamise, konsultatsiooni-, auditi-, maksu- ja raamatupidamisteenuste pakkujatest. Ülemaailmselt on EY-s kokku ligi 400 000 inimest, kes töötavad üle 150 erinevas riigis ja territooriumil eesmärgiga luua paremini toimiv maailm ning jagavad ühtseid väärtusi, olles vankumatult pühendunud kvaliteedile, aususele ja kutsealasele skeptitsismile. Tänapäeva globaalsel turul on EY sujuvalt toimiv integreeritud lähenemine erakordselt tähtis just rahvusvaheliste, vahel koguni pea kõiki maailma riike hõlmavate auditite kvaliteetseks läbiviimiseks. See aitab EY liimesettevõtetal koguda ja kasutada selliste mitmekesiste ja keerukate auditiprojektide edukaks realiseerimiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi.

EYG koordineerib EY liikmesettevõtete tegevust ja nendevahelist koostööd. EYG ei osuta küll teenuseid, kuid üheks selle eesmärgiks on ka tiptasemel teeninduse edendamine EY üle kogu maailma paiknevates liikmesettevõtetes. Kõik EY liikmesettevõtted on iseseisvad juriidilised üksused. Nende kohustused ja vastutus EYG liikmetena on sätestatud EYG eeskirjades ja lepingutes.

Osana „All in” strateegiast lihtsustas EY oma struktuuri, vähendades regioonide arvu alates 2025. aasta 1. juulist 18-lt 10-le. Uus struktuur võimaldab teha paremini tulevikku suunatud investeeringuid, muu hulgas ka näiteks käimasolevasse EY auditi ümberkujundamise protsessi. Usume, et uus struktuur toetab veelgi paremini EY Eesti auditiklientide jaoks hädavajalikku multidistsiplinaarset lähenemist, tagades kõigile ligipääsu samadele, ühtlaselt kõrge kvaliteedi ja sisuga omavahel seotud teenustele nii auditiosakonnas kui ka teistes EY tegevusvaldkondades. EY Eesti töötajate jaoks tähendab uus struktuur rohkem mobiilsust ning laiema geograafilise haardega karjäärivõimalusi, mis peaks aitama meie hinnangul EY Eestil leida ja hoida andekaid töötajaid.

Allpool on kirjeldatud EY globaalse organisatsiooni struktuuri ning peamised juhtorganeid, mis näitab, et EY-l kui globaalsel organisatsioonil on üks ühine strateegia.

Samas tegutseb EY võrgustik aga ka regionaalsel tasandil piirkondade sees. Selline tegevusmudel võimaldab keskenduda regioonides rohkem kohalikele huvirühmadele, aidates EY liikmesettevõtetel oma klientide ja teiste osapooltega tugevamaid suhteid luua ning vastata nii paremini ka kohalikele vajadustele.

Globaalne juhtivkogu

Globaalne juhtivkogu (Global Governance Council ehk GGC) on EYG peamine juhtorgan. Sinna kuulub vähemalt üks esindaja igast regioonist, teised regioonideüleised esindajad EY liikmesettevõtetest ning sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad (INE-d). Regioonide esindajad, kes muidu tippjuhtkonna ülesandeid ei täida, valitakse nende RPF-ide poolt ametisse kolmeks aastaks, võimalusega valida neid ühel korral veel kolmeks aastaks samasse ametisse tagasi. EY USA esindajad GGC-s kuuluvad selle valitavasse juhatusse. GGC nõustab EYG-d EY põhimõtteid, strateegiat ja avaliku huvi aspekte puudutavate otsuste langetamisel. GGC kinnitust küsitakse (vahel globaalse juhatuse initsiatiivil) ka mitmetes küsimustes, mis võivad EY-d oluliselt mõjutada.

Sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad

Sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad (Independent Non-Executives ehk INE-d) valitakse väljastpoolt EY-d. Neid võib olla kuni kuus. Nad on kas avalikus või erasektoris juhtivatel positsioonidel olevad isikud, kelle geograafiline taust ja erialased kogemused võivad olla vägagi erinevad. Nad rikastavad meie globaalset organisatsiooni ja GGC-d oma eripalgeliste arusaamade ja kogemustega. INE-d moodustavad ka lõviosa GGC avaliku huvi allkomiteest (Public Interest Sub-Committee ehk PIC). Avaliku huvi allkomitee ülesandeks on osaleda kvaliteedi- ja riskijuhtimist puudutavates aruteludes ning anda nõu otsuste langetamisel avaliku huviga arvestamist, huvirühmadega tõhusa dialoogi pidamist ning rikkumisest teatamise poliitika ja protseduuride rakendamise käigus ilmnenud probleemide lahendamist puudutavates küsimustes. INE-d nimetab ametisse vastav komitee ning selleks on vaja globaalse juhatuse ja globaalse juhtivkogu kinnitust.

Globaalne juhatus

Globaalne juhatus (Global Executive ehk GE) ühendab EY juhtimisfunktsioonid, tegevusvaldkonnad ja geograafilised asukohad. Selle tööd juhib EYG juhatuse esimees ja tegevjuht ning selle koosseisu kuuluvad

- Klienditeeninduse, äriarenduse, kasvu ja innovatsiooni ning ärijuhtimise ja riski globaalsed juhtivpartnerid
- Piirkondlikud juhtivpartnerid
- Personalifunktsiooni globaalne aseesimees

- Klienditeeninduse ja sektoripoliitika globaalne aseesimees
- Strateegia globaalne aseesimees
- Partnerluse ja ökosüsteemide globaalne aseesimees
- Globaalsete tegevusvaldkondade - auditi, konsultatsiooniteenuste, strateegia ja tehingute ning maksunõustamise - juhid
- Kasvuturgude nõukogu esimees

GE ja GGC kinnitavad EYG esimehe ja tegevjuhi ning globaalsete ja piirkondlike juhtivpartnerite määramise. Samuti kinnitab GGC ametisse ka kõik teised GE liikmed.

GE kohustuste hulka kuulub globaalsete eesmärkide elluviimise toetamine ning järgmiste teemade arendamine, kinnitamine ja vajadusel ka rakendamine:

- Globaalsed strateegiad ja plaanid
- Ühtsete standardite, metodoloogiate ja põhimõtete rakendamise toetamine EY liikmesettevõtetes
- Töötajatega seotud algatused, sh partnerite kaasamise, hindamise, arendamise, tasustamise ning pensionile saatmise kriteeriumid ja protsessid
- Kvaliteedi tõstmise ja tagamise programmid
- Ettepanekud regulatiivsete küsimuste ja avaliku sektori poliitika kohta
- Põhimõtted ja suunised, mis puudutavad EY liikmesettevõtete tegevust rahvusvaheliste klientide teenindamise, äriarenduse, turgude ja brändingu osas
- EY arenduskulud ja investeerimisprioriteedid
- EYG iga-aastased finantsaruanded ja eelarved
- GGC nõuanded teatud küsimustes

Samuti antakse GE-le regulaarseid ülevaateid kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud prioriteetide ning nende sekkumist vajada võivate küsimuste kohta.

GE pädevusse kuulub ka EY liikmesettevõtete vahel peetavate vaidluste lepitamine ja lahendamine.

Globaalsete tegevuste juhtrühm

Globaalsete tegevuste juhtrühm (Global Practice Group) ühendab GE liikmeid ning tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade, sektorite ja funktsioonide juhte. Selle eesmärk on kindlustada ühtne arusaam EY strateegilistest eesmärkidest, et tagada globaalne sidusus ning nende elluviimise järjepidevus kogu organisatsioonis.

EY liikmesettevõtted

EYG eeskirjade kohaselt kohustuvad EY liikmesettevõtted järgima EY eesmäärke, milleks on muu hulgas ka näiteks kvaliteetsete teenuste pakkumine kõikjal maailmas. Selleks peavad nad rakendama globaalseid strateegiaid ja plaane ning säilitama teenuste osutamisel nõutavat võimekust. Neilt nõutakse ühtsete standardite, metodoloogiate ja põhimõtete järgimist, mis puudutavad muu hulgas näiteks auditi metodoloogiat, kvaliteedijuhtimise süsteemi, riskijuhtimist, sõltumatust, teadmiste jagamist, personalipoliitikat ning tehnoloogilisi abivahendeid.

Eelkõige kohustuvad aga EY liikmesettevõtted korraldama oma kutsealast tegevust vastavalt kehtivatele kutse- ja eetikastandarditele ning asjakohastele seadusest tulenevatele nõuetele. Seda aususe ja asjade korrektse tegemise kohustust toetavad ka EY globaalne eetikakoodeks (vt lk 17) ning EY väärtused (vt lk 40).

Lisaks EYG eeskirjade järgimisega nõustumisele on EY liikmesettevõtetel mitmeid teisigi kokkuleppeid, mis reguleerivad nende liikmelisuse erinevaid aspekte EY organisatsioonis, nagu õigus ja kohustus kasutada EY nime ning jagada teadmisi teiste EY liikmesettevõtetega.

EY liikmesettevõtetes korraldatakse kontrolle, mille käigus hinnatakse nende vastavust EYG nõuetele ja

põhimõtetele sellistes küsimustes nagu sõltumatus, riskijuhtimine, auditi metodoloogia ning personalipoliitika. EY liikmesettevõtted, kes kvaliteedikohustusi ja teisi EYG nõudeid täita ei suuda, võidakse EY organisatsioonist välja arvata.

Kvaliteedijuhtimise süsteem

Kvaliteedijuhtimise süsteem

2025. aasta 30. juunil selgusid EY liikmesettevõtete kvaliteedijuhtimise süsteemi kolmanda iga-aastase hindamise tulemused, mis viidi läbi kooskõlas rahvusvahelise kvaliteedijuhtimise standardi ISQM 1 nõuetega.

Kvaliteedijuhtimise süsteem näitab EY pühendumust läbipaistvusele, pidevale arengule ning rangete standardite järgimisele auditite läbiviimisel.

Samuti tugevdab kvaliteedijuhtimise süsteem kvaliteeti väärtustavat kultuuri ning juhtkonna hoiakuid, määratledes selgelt juhtkonna kvaliteediga seotud vastutused ja kohustused.

Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi haldamise funktsioon, mida juhib globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivjuht, arendab ja täiustab pidevalt kvaliteedijuhtimise süsteemi, et EY liikmesettevõtted saaksid seda mitte ainult kasutada, vaid ka oma vajadustele vastavalt kohendada. Kuigi lõppvastutus kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise ja toimimise eest lasub EY liikmesettevõtetel, pakub globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi haldamise funktsioon neile aktiivset tuge, mis hõlmab järgmist:

- Põhimõtete ja protseduuride väljatöötamine vastavalt kehtivatele kvaliteedijuhtimise regulatsioonidele
- Kvaliteedi lähte-eesmärkide, riskide ja nende maandamiseks võetavate meetmete (nt kontrollimehhanismide) ajakohastamine
- Ühtse iga-aastase riskihindamisraamistiku pakkumine, et aidata liikmesettevõtetel tuvastada täiendavaid, just neile spetsiifilisi kvaliteedieesmäärke, riske ja meetmeid nende maandamiseks
- Metoodika määratlemine EY liikmesettevõtete kvaliteedijuhtimise süsteemi tulemuslikkuse hindamiseks
- Kvaliteedijuhtimise süsteemi võtmetegevuste elluviimist lihtsustavate töövahendite, suuniste ja koolituste väljatöötamine ja ajakohastamine

Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja analüüsi funktsioon, mida juhib globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja analüüsi juht, omab samuti olulist rolli, hinnates monitoorimistegevuste käigus esile kerkinud küsimusi ja saadud õppetunde, et aidata EY liikmesettevõtetel riskidega juba ennetavalt tegeleda.

Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi juhid on keskendunud aktiivselt rahvusvaheliste kvaliteedistandardite järgimisele, viimasel ajal valmistudes Väärtipaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu (PCAOB) kvaliteedikontrolli standardi QC 1000 rakendamiseks, mis jõustub 15. detsembril 2026.

ISQM 1 ja meie kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise kontekstis viitab EY Eesti järgmistele EY liikmesettevõtetele, kes viivad läbi finantsaruannete auditeid ja ülevaatusi ning muid kindlustandvaid ja seonduvaid teenuseid:

- Ernst & Young Baltic AS

Lisaks kinnitame vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 537/2014 artiklile 13:

- Sisemine kvaliteedikontrollisüsteem toimib käesoleva aruande osas „Kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsus 2025. aasta 30. juuni seisuga“ osutatud tulemuslikkusega.
- Vandeaudiitorite ja audiitorühingu sõltumatust kinnitab sisemine sõltumatuse nõuetele vastavuse kontroll.
- Vandeaudiitorid ja audiitorühing järgivad vandeaudiitorite täiendõppega seotud põhimõtteid.

Meie roll audiitoritena

EY liikmesettevõtete pühendumus kvaliteetsete auditite pakkumisele on EY globaalse „All in“ strateegia alustala ning ülioluline ka meie kui audiitorite rollis usalduse ja läbipaistvuse suurendamisel finantsaruandluses ning avaliku huvi teenimisel. EY Eesti maine kvaliteetsete professionaalsete audititeenuste pakkumisel sõltumatul ja objektiivsel viisil on meie jaoks prioriteet ning meile kui sõltumatutele audiitoritele edu saavutamiseks oluline. Me investeerime jätkuvalt kvaliteedijuhtimise süsteemi ning edendame objektiivsust, sõltumatust ja kutsealast skeptitsismi. Need on kvaliteetse auditi aluseks. Tulemusliku kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine on selle saavutamiseks hädavajalik.

EY Eesti roll audiitoritena on veenduda auditeeritavate ettevõtete finantsaruannete õigsuses. Me moodustame audititeenuste osutamiseks kvalifitseeritud meeskondi, kasutades ära oma laialdasi teadmisi ja kogemusi erinevates tööstusharudes ja valdkondades. Me püüdleme pidevalt oma kvaliteedi- ja riskijuhtimise protsesside parendamise poole, et meie teenuste kvaliteet oleks alati kõrgeimal tasemel.

Samal ajal kui turg ja huvirühmad nõuavad jätkuvalt kvaliteetseid auditeid, eeldavad nad ka seda, et audititeenuseid osutatakse järjest tõhusamalt ja efektiivsemalt. EY otsib pidevalt võimalusi oma auditi metodoloogia täiustamiseks ning protsesside

efektiivsuse tõstmiseks, parandades samal ajal ka auditeerimise kvaliteeti.

Globaalsel tasandil püüab EY teha kindlaks valdkonnad, kus EY liikmesettevõtete auditi kvaliteet ei pruugi olla sellisel tasemel, mis vastaks nende ning meie erinevate huvirühmade, sealhulgas järelevalveorganite ootustele. See tähendab nii välistest ja sisemistest kontrollitegevustest kui ka muudest monitoorimistegevustest õppimist ning kvaliteediprobleemide ja õnnestumiste algpõhjuste tuvastamist eesmärgiga parandada pidevalt oma auditi kvaliteeti.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine

Standardiga ISQM 1 võetakse kvaliteedi juhtimisel kasutusele ennetavatele meetmetele keskenduv riskipõhine lähenemine, pannes EY liikmesettevõtetele kohustuse töötada välja ja rakendada kvaliteedijuhtimise süsteem. Samuti nõutakse standardiga ka kvaliteedijuhtimise süsteemi hindamist vähemalt kord aastas.

Standardiga ISQM 1 kehtestatakse nõuded audiitorühingute juhtimisele, juhtkonnale ja kultuurile ning nõutakse, et riskide hindamise protsess aitaks ettevõttel keskenduda just nende riskide maandamisele, mis võivad mõjutada töövõtu kvaliteeti. Samuti hakatakse nõudma kvaliteedijuhtimise süsteemi ranget jälgimist eesmärgiga tuvastada parandamist vajavad kitsaskohad ning luua raamistik süsteemi tulemuslikkuse hindamiseks.

Standardis ISQM 1 nähakse kvaliteedijuhtimise süsteemi integreeritud ja korduva protsessina, mille loomisel on toetunud ettevõtte olukorrale ja töö sisule ning tövõtude iseloomule. Samuti võetakse arvesse muutusi praktikas ja ettevõtete erinevaid tegevusmudeleid (nt tehnoloogia kasutamine, võrgustik, multidistsiplinaarsed ettevõtted).

EY kasutab lähenemist, mille kohaselt töötatakse välja ja rakendatakse kogu EY liikmesettevõtete võrgustikus sama kvaliteedijuhtimise süsteemi, et tagada tövõtude kvaliteet ja efektiivsus. Eriti oluline on see seetõttu, et majandus on muutumas sedavõrd globaalseks, et paljud auditid on rahvusvahelised ning neisse kaasatakse ka teisi EY liikmesettevõtteid.

Selleks on EY liikmesettevõtetel juurdepääs teatavatele põhimõtetele, tehnoloogiatele, strateegiatele ja programmidele, mida liikmesettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamisel ja rakendamisel kasutada. Nende ressursside eesmärk on EY liikmesettevõtteid ja nende töötajaid toetada.

Näiteks saadakse EY kohustusliku riskide hindamise protsessi raames sisendeid ja tagasisidet kõigist EY tegevusvaldkondadest, funktsioonidest ja geograafilistest piirkondadest, et töötada välja globaalsed miinimumstandardid, sh kvaliteedieesmärgid (põhinevad ISQM 1 nõuetel) ning kvaliteediriskid ja nende maandamiseks võetavad meetmed (sh kvaliteedijuhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid), mis kehtivad kõigile EY liikmesettevõtetele. Samuti on töötatud kvaliteedijuhtimise süsteemi protsesside toimimiseks välja globaalsed töövahendid.

Oma kvaliteedijuhtimise süsteemi lõpliku sisu, rakendamise ja toimimise, sealhulgas iga-aastase hindamise põhjal järelduste tegemise eest vastutavad EY liikmesettevõtted, sealhulgas Eestis asuvad liikmesettevõtted, ise, olles kohustatud tegema järgmist:

- hindama neile edastatud globaalseid põhimõtteid, tehnoloogiaid, strateegiaid ja programme ning kvaliteedi lähte-eesmärke, riske ja nende maandamiseks võetavaid meetmeid ning
- tegema kindlaks, kas liikmesettevõtte peab neid enne rakendamist veel täiendama (nt kas põhimõtteid peab muutma, et need vastaks kohalikele õigusnormidele, või vajab nende sisu tõlkimist kohalike keelde).

Kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud tööülesanded

EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise ja rakendamise võimaldamiseks määratakse isikutele kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud tööülesanded. Neil on asjakohased kogemused, teadmised, mõju ja volitused ning piisavalt aega oma kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud tööülesannete täitmiseks ning nad peavad andma aru oma kohustuste täitmise kohta.

Kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud tööülesanded ja kohustused on määratletud globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi põhimõtetes, et tagada järjepidevus EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi elluviimisel. EY liikmesettevõttes või regioonis juhirollis olevate isikute jaoks on olemas vastutusraamistikud, mis kirjeldavad, kuidas neid oma kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud kohustuste ja muude kvaliteedile suunatud tegevuste eest vastutavaks peetakse ning kuidas on vastutus seotud nende tulemushinnangutega.

Olulisemad tööülesanded kvaliteedijuhtimise süsteemis on järgmised:

Lõplik vastutus ja kohustus. Lõplik vastutus ja kohustus kvaliteedijuhtimise süsteemi eest, sealhulgas kohustus süsteemi hinnata ja teha järeldusi selle tulemuslikkuse kohta, on riigi juhtival partneril.

Operatiivvastutus kvaliteedijuhtimise süsteemi eest.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi igapäevase juhtimise eest vastutab riigi juhtiv auditipartner. See hõlmab ka puuduste korrigeerimise juhtimist ning kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsuse kohta soovitude tegemist riigi juhtivale partnerile. Riigi juhtiv auditipartner, kes jääb vastutavaks, määrab riigi kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivjuhi, kes aitab tal täita kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud kohustusi. Kvaliteedijuhtimise süsteemi igapäevase juhtimise üle järelevalvet teostamiseks on loodud kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivkomitee, mille esimeheks on riigi juhtiv auditipartner. Kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivkomitee koosseisu kuuluvad üldjuhul riigi kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivjuht, tegevusvaldkondade juhid (maksud, konsultatsioonid, strateegia ja tehingud) ning funktsioonide juhid (sõltumatus, riskijuhtimine, personal, tehnoloogia, kutsealane tegevus, auditi kvaliteet, teised kvaliteediga seotud valdkonnad).

Operatiivvastutus sõltumatuse nõuete täitmise eest.

Sõltumatuse nõuete operatiivse täitmise eest vastutab riigi sõltumatuse juht.

Operatiivvastutus kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise eest. Kvaliteedijuhtimise süsteemi igapäevase monitoorimise eest vastutab riigi kutsealase tegevuse direktor. See hõlmab järelevalvet monitoorimistegevuse üle ning kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsusega nõustumist või selle kohta muudatusettepanekute tegemist.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi igapäevase monitoorimise eest vastutab klatri kutsealase tegevuse direktor. See hõlmab järelevalvet monitoorimistegevuse üle ning kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsusega nõustumist või selle kohta muudatusettepanekute tegemist. Klatri kutsealase tegevuse direktor, kes jääb vastutavaks, määrab ametisse riigi kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivjuhi (esindaja), klatri tegevusvaldkondade (maksud, konsultatsioonid, strateegia ja tehingud) kvaliteedijuhi, klatri auditi kvaliteedijuhi ja klatri sõltumatuse juhi, kes aitavad tal täita kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud kohustusi.

Tulemuslikkus: iga-aastase hindamise otsus 2025. aasta 30. juuni seisuga

Riigi juhtiv partner peab hindama EY Eesti nimel igal aastal kvaliteedijuhtimise süsteemi 30. juuni seisuga ning tegema järelduse selle tulemuslikkuse kohta. Hindamine toimub igal aastal vastavalt globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise põhimõtetele.

Hindamine põhineb sellel, kas EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteem annab põhjendatud kindluse, et:

- EY Eesti ja selle töötajad täidavad oma kohustusi kooskõlas kutsestandardite ning õiguslike ja regulatiivsete nõuetega ning viivad töövõtte läbi kooskõlas nimetatud standardite ja nõuetega;
- liikmesettevõtte ja vastutavate partnerite väljastatud aruanded on antud tingimustes asjakohased.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi tulemuslikkuse hindamisel kasutatakse perioodi jooksul tehtud monitoorimistegevuse käigus kogutud teavet. Hindamisel võeti arvesse järgmisi tulemusi:

- Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine
- Töövõtte sisesed ja välised kontrollid
- Muu monitoorimistegevus (nt EY Eesti ja selle töötajate vastavuse testimine sõltumatusega seotud eetikanõuetele, kvaliteedijuhtimise süsteemi seisukohast olulised väliste järelevalveorganite tähelepanekud kvaliteedi kohta, vihjeliini kaudu väljatoodud probleemid)

Monitoorimistegevuse tulemuste hindamisel, sealhulgas selleks, et teha kindlaks, kas tähelepanekud tähendavad eraldi või kombineerituna muude tähelepanekutega puudust, kasutatakse kutsealast otsustust. Kõik tuvastatud puudused nõuavad algpõhjuste analüüsi ja korrigeerimiskava väljatöötamist. Neid hinnatakse, et teha kindlaks puuduse tõsidus ja läbivus. Kui oleks tuvastatud tõsine puudus, oleks pidanud liikmesettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsuse tegemisel hindama, kas puuduse mõju on korrigeeritud ja 2025. aasta 30. juuniks võetud meetmed olid tulemuslikud.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsus 2025. aasta 30. juuni seisuga

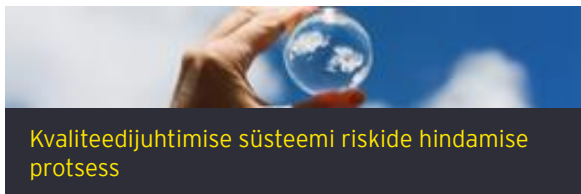
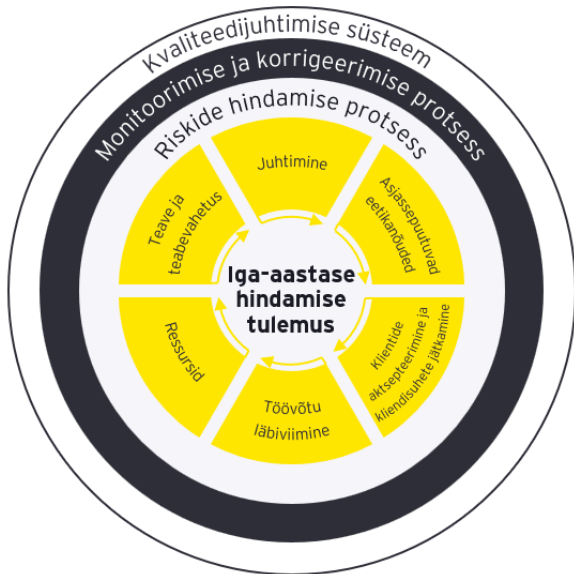
EY Eestis 2025. aasta 30. juuni seisuga teostatud kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise tulemusel järeldati, et süsteem annab põhjendatud kindluse, et selle eesmärgid saavutatakse.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid

Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid

Järgmistes osades anname ülevaate EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi komponentidest.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi riskide hindamise protsess

EY Eesti on töötanud välja ja rakendanud riskide hindamise protsessi, et kehtestada kvaliteedieesmärgid, tuvastada kvaliteediriskid ja neid hinnata ning kavandada ja rakendada meetmeid kvaliteediriskide kõrvaldamiseks vastavalt ISQM 1 nõuetele. Riskide hindamine toimub igal aastal globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi põhimõtete alusel.

Järjepidevuse tagamiseks, pakkudes samal ajal EY liikmesettevõtetele lähenemist, mida saab skaleerida ja kohendada vastavalt liikmesettevõtte tingimustele ja asjaoludele, on töötanud EY globaalse juhtkonna (sh auditi globaalse juhtkonna) esindajad globaalse, piirkondliku ja regionaalse tasandi funktsioonide ja tegevusvaldkondade panusele tuginedes välja globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardid, sealhulgas kvaliteedieesmärgid ja -riskid ning nende maandamiseks võetavad meetmed. Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardid hõlmavad järgmist:

- Kvaliteedijuhtimise süsteemi kvaliteedieesmärgid
- Kvaliteedijuhtimise süsteemi kvaliteediriskid
- Kvaliteedijuhtimise süsteemi kvaliteediriskide maandamiseks võetavad meetmed

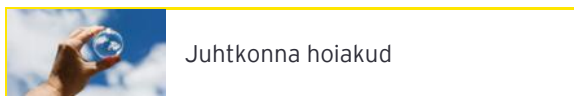
- Kvaliteedijuhtimise süsteemi ressursid (nt globaalsed põhimõtted või tehnoloogiad, millega maandatakse EY kvaliteedijuhtimise süsteemi kvaliteediriski)
- Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid, mis töötatakse välja ja mida rakendatakse EY kvaliteedijuhtimise süsteemi kvaliteediriski maandamiseks

Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardeid kohaldatakse eeldatavasti kõigi ISQM 1 rakendusala järele jäädavate töövõtete läbiviivate liikmesettevõtete suhtes. EY liikmesettevõtted peavad hindama globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi standardeid ning tegema kindlaks, kas EY liikmesettevõtte peab globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi standardeid enne nende rakendamist veel täiendama või kohandama (nt täiendavad kvaliteediriskid, meetmete kohandamine). EY Eesti vaatas globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardid läbi ja tegi järgmist:

- Kiitis pärast faktide ja asjaolude hindamist heaks või lükkas tagasi globaalsed ressursid ja peamiste kontrollimehhanismide miinimumstandardid. Globaalsete ressursside ja peamiste kontrollimehhanismide miinimumstandardite tagasilükkamise korral on vaja seda eelnevalt kvaliteedijuhtimise süsteemi piirkondliku juhtkonnaga arutada ja kokku leppida.
- Tegi koos kvaliteedijuhtimise süsteemi piirkondliku juhtkonnaga kindlaks peamiste kontrollimehhanismide miinimumstandardite täitmise taseme.
- Kohandas peamiste globaalsete, piirkondlike ja regionaalsete kontrollimehhanismide heakskiidetud miinimumstandardid.

Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardite läbivaatamisel võeti arvesse EY Eesti tingimusi ja asjaolusid, sealhulgas EY Eesti olemust ja tegevuse iseloomu, tehtud töövõtude liike ning kvaliteedijuhtimise süsteemi raames läbiviidava monitoorimistegevuse käigus tuvastatud süsteemseid suundumusi.

Lisaks globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi miinimumstandardite läbivaatamisele tegi EY Eesti kindlaks, kas kvaliteedieesmärgid, -riskid või nende maandamiseks võetavad meetmed on vaja täiendada. Standardite läbivaatamise tulemusel täiendavaid kvaliteedieesmärgid ega -riskid välja ei töötatud ning EY Eesti kohandas või kiitis heaks globaalsete, piirkondlike ja regionaalsete peamiste kontrollimehhanismide miinimumstandardid. Pärast konsulteerimist kvaliteedijuhtimise süsteemi piirkondliku juhtkonnaga lükkas EY Eesti tagasi mõned mitteasjakohased peamised kontrollimehhanismid.

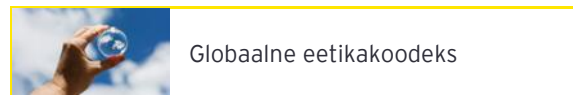

EY Eesti juhtkond peab võtma õige hoiaku ning nende käitumine ja tegevus peab näitama EY pühendumist paremini toimiva maailma loomisele. Kuigi juhtkonna hoiakud on olulised, teavad kõik EY töötajad ka seda, et kvaliteet ja kutsealane vastutus saab alguse neist endist, ning oma meeskondades ja ühiskonnas täidavad ka nemad vahel juhirolli. EY ühised väärtused, mis inspireerivad EY töötajaid ja suunavad neid õigesti käituma, ning EY pühendumine kvaliteedile on osa sellest, kes me oleme ja mida me teeme.

EY kultuur toetab tugevalt koostööd ning rõhutab eriti konsulteerimise osatähtsust keerukate või subjektiivsete raamatupidamist, auditeerimist, aruandlust, järelevalvet ja sõltumatust puudutavate küsimustega tegelemisel.

EY suhtumist ärietikasse ja aususesse on kirjeldatud EY globaalses eetikakoodeksis ja teistes eeskirjades ning see peegeldub EY konsulteerimiskultuuris, koolitustes ja sisemises teabevahetuses. Tippjuhtkond rõhutab kvaliteetse töö tegemise, kutsestandardite järgimise, EY põhimõtetest kinnipidamise ja teistele eeskujuks olemise tähtsust. EY liikmesettevõtted kasutavad oma töötajate hindamisel ja tasustamisel ühe peamise mõõdikuna nende poolt osutatud kutsealaste teenuste kvaliteeti.

Et mõõta kvaliteedikultuuri kõigis EY liikmesettevõtetes ja anda EY Eestile väärtuslikke teadmisi kvaliteedikultuuri (sh juhtkonna hoiakute) tajumise, koostöö, töökoormuse juhtimise ja eetilise käitumise kohta, toimub kord aastas globaalne kvaliteediuring. 2025. aasta globaalse kvaliteediuringu tulemuste põhjal tehti kindlaks valdkonnad, kus EY Eesti oma tööga hästi hakkama saab ja kus saaks midagi parandada. 2025. aasta globaalse kvaliteediuringu tulemuste kohaselt mõistavad EY töötajad, et juhtkonna hoiakud näitavad pühendumust kvaliteedile ning et EY Eesti tunnustab ja väärtustab panust kvaliteeti. Meie tugeva konsulteerimiskultuuri, juhendamise ja kvaliteedi pideva parandamise tunnustamine kajastub ka globaalse kvaliteediuringu tulemustes. Samas näitavad tulemused aga ka seda, et tuleb teha rohkem parandamaks meie kultuuri töökoormuse juhtimise osas.

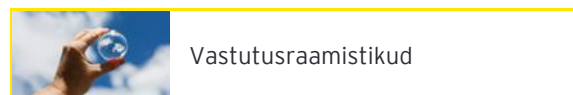

Me propageerime ausust nii kõikide EY töötajate kui koostööpartnerite seas. EY globaalne eetikakoodeks annab EY töötajatele selged põhimõtted, mis on aluseks meie tegevustele ja ärietikale. EY globaalne eetikakoodeks on jagatud viide kategooriasse:

1. Üksteisega töötamine
2. Klientide ja teiste isikutega töötamine
3. Professionaalselt aus tegevus
4. Objektiivsuse ja sõltumatuse säilitamine
5. Andmete ja intellektuaalse kapitali kaitsmine

EY põhimõtete ja protseduuride kaudu, mis on loodud selleks, et aidata tagada vastavust globaalsele eetikakoodeksile, ja sagedaste teavituste abil püüdleme me sellise keskkonna loomise poole, mis julgustaks kõiki EY töötajaid vastutustundlikult tegutsema, sh teatama ülestumistest sanktsioone kartmata.

2025. aasta globaalses kvaliteediuringus märkis 96% vastanutest, et kui neilt palutaks teha midagi, mis oleks nende arvates vastuolus kutse- või eetikastandarditega, pöörduksid nad abi saamiseks oma meeskonna, juhtide või EY vihjelliini poole.

EY vastutusraamistikud on eeskirjade ja raamistike kogumid, mis rõhuvad kvaliteedile ning kirjeldavad, kuidas EY partnereid ja juhte nende kvaliteedijuhtimise süsteemiga seotud kohustuste ja muude kvaliteedile suunatud tegevuste eest vastutavaks peetakse ning kuidas on vastutus seotud nende tulemushinnangutega.

Globaalset vastutusraamistikku kohaldatakse kõigi EY liikmesettevõtete partnerite suhtes, olenemata rollist, osakonnast või asukohast. Seda täiendavad kaks teist raamistikku:

- Auditispetsiifiline raamistik
- Raamistik, mis katab liikmesettevõttes või regioonis juhtivatel kohtadel olevaid isikuid ning on kohaldatav kõigi tegevusvaldkondade ja funktsioonijuhtide puhul

Koos seavad need kolm vastutusraamistikku selged ootused kvaliteedile, et säilitada väliste huvirühmade usaldus EY vastu. Raamistikes on välja toodud kriteeriumid hindamaks, kas isiku kvaliteedihinnangut võetakse tema tulemushinnangus asjakohaselt arvesse.

Eetikanõuded ja seadusest tulenevad nõuded

EY globaalne eetikakoodeks sisaldab juhiseid, mis on aluseks EY töötajate tegevustele ja ärieetikale. EY Eesti annab endast parima, et olla vastavuses kõigi kohaldatavate õigusnormidega, ning EY väärtustele toetudes püüame me alati teha seda, mis on õige. Selle olulise eesmärgi poole püüdlemist toetavad ka mitmed sise-eeskirjad, millest on antud allpool täpsem ülevaade.

Sõltumatus

Üheks kvaliteedijuhtimise süsteemi alustalaks on asjakohaste eetikanõuete täitmine, sealhulgas sõltumatuse tagamine. Selle käigus tehakse kindlaks, et oleme sõltumatud nii tegelikkuses kui ka väljastpoolt vaadates. EY auditite ja kutsealaste teenustega seotud sõltumatuse ja eetikanõuded sisalduvad rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite komitee kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelises eetikakoodeksis (sh rahvusvahelistes sõltumatuse standardites) (IESBA koodeks). Samuti järgime oma auditite ja kutsealaste teenuste puhul EY Eestile kehtivaid kohalikke eetikanõudeid ja -koodekseid (sh sõltumatust puudutavaid). Sõltumatuse säilitamisega seotud põhimõtete, vahendite ja protsesside kohta saab teavet osast „Sõltumatus“.

Õigusnormide rikkumine

EY on võtnud kooskõlas IESBA koodeksiga vastu põhimõtted, et täita oma õigusnormide rikkumist puudutavaid kohustusi. Põhimõtted hõlmavad kohustusi seoses klientide või EY töötajate rikkumistega, nagu on nende vastava äritegevuse seisukohast asjakohane.

Lisaks õigusnormide rikkumisest teatamise kohustustele võib EY olla kohustatud teavitama asjaomaseid ametiasutusi klientide võimalikust tegelikust või kahtlustatavast väärkäitumisest. Selliste kohustuste olemasolul lähtutakse teavitamisel kohalikest seadustest.

Globaalne vastavusteenistus

Kuigi konkreetseid õigusnormidele vastavuse nõudeid haldavad kohalikul tasandil kohalduvate õigusnormidega arvestamise vajaduse tõttu

vastavusspetsialistid ja EY liikmesettevõtted, on EY-l ka globaalne vastavusteenistus (Global Compliance Office), mis teeb järelevalvet vastavusprogrammide ülesehituse ja rakendamise üle, et need oleksid õigusnormidega kooskõlas.

Globaalse vastavusteenistuse fookuses on hetkel järgmised teemad: tehisintellekti (AI) vastavus, andmete vastavus, huvide konfliktid, finantskuriteod, sõltumatus ning vastavus ettevõtte sotsiaalse vastutuse ja kehtlikkuse valdkonnas. Need teemad on valitud lähtudes ühistest probleemidest, mida need EY võrgustiku liikmesettevõtetele põhjustavad.

Samuti on globaalsel vastavusteenistusel oma roll täita õigusnormide ja EY põhimõtete täitmise koordineerimisel ja monitoorimisel seoses olulisemate globaalsete vastavusteemadega. Monitoorimisel on kolm eesmärki:

1. Saada kindlus testitud kontrollimehhanismide toimimise tulemuslikkuse kohta
2. Tuvastada arenguruumi omavad kohad
3. Tuvastada mittevastavused nende suunamiseks riskijuhtimise spetsialistidele

Globaalset vastavusteenistust juhib vastavuskontrolli globaalne juht, kes allub ärijuhtimise ja riski globaalsele juhtivpartnerile.

EY Eestis kuulub vastavus riskijuhtimise funktsiooni ja Baltikumi juhtivpartneri vastutusalasse. Koos vastutavad nad liikmesettevõtete tasandil kehtivate vastavusnõuete mõistmise eest ning teevad koostööd vastavusspetsialistidega, et töötada välja ja rakendada nende nõuetele vastavaid vastavusprogramme.

Rikkumistest teatamine

EY vihjeliin annab meie töötajatele, klientidele ja teistele organisatsioonivälistele isikutele võimaluse teatada konfidentsiaalselt tegevusest, mis võib kätkeda endas ebaetilist või ebaõiget käitumist ning olla vastuolus meie kutsestandardite, väärtushinnangute või globaalse eetikakoodeksiga. Vihjeliini operaatoriks on väline ettevõtte, mis osutab konfidentsiaalset ja soovi korral ka anonüümset raporteerimisteenust.

Kui EY vihjeliinile jõuab teade, hakkab vastava EY liikmesettevõtte eetikaalaste küsimustega tegelev meeskond sellega viivitamatult tegelema. Vastavalt vihje iseloomule kaasatakse selles tõstatatud probleemide menetlemisse asjakohased spetsialistid ka riskijuhtimis-, personali- või muudest funktsioonidest.

Korruptsioonivastatus

EY globaalsed korruptsioonivastased põhimõtted aitavad EY töötajatel vältida teatud ebaeetilisi ja illegaalseid tegevusi. Need rõhutavad kohustust järgida korruptsioonivastaseid seadusi ning selgitavad, mida korruptsioon endast täpsemalt kujutab. Samuti näevad need ette, kuidas korruptsiooni avastamisest teada anda. Seoses korruptsiooni mõju kasvamisega globaalsel tasandil panustatakse kõikjal EY-s jätkuvalt korruptsiooni vastu võitlemisel.

Siseringitehingud

Kohalikud õigusnormid keelavad väärtpaperite või muude finantsinstrumentidega kauplemise olukorras, kus omatakse nende kohta olulist mitteavalikku teavet, ning EY on pühendunud tegutsema professionaalse aususe põhimõtetest lähtudes ning neid õigusnorme ja standardeid järgima. EY töötajad on kohustatud neist nõuetest kinni pidama ning neil on keelatud teha tehinguid ajal, kui nad omavad nende kohta olulist mitteavalikku teavet.

EY globaalsed siseringitehingute põhimõtted rõhutavad, et EY töötajad ei tohi kaubelda väärtpaperite ega muude finantsinstrumentidega, kui omavad nende kohta olulist mitteavalikku teavet, ning kirjeldavad, mida siseringinfo endast kujutab ja kelle poole peaksid EY töötajad pöörduma, kui neil peaks tekkima küsimusi oma kohustuste kohta.

Majandus- ja kaubandussanktsioonid

EY liikmesettevõtted ja töötajad peavad järgima alatasa muutuvaid rahvusvahelisi majandus- ja kaubandussanktsioone. EY pakub protsesse, mis võimaldavad hoida sanktsioonide vallas toimuvatel arengutel silma peal kogu ärisuhte jooksul, ning informeerib neist vajadusel ka oma töötajaid.

Rahapesuvastane tegevus

Kehtivate rahapesuvastaste regulatsioonide kohaselt liigitub EY Eesti kohustatud isikuks. Kooskõlas EY globaalsete rahapesuvastaste suunistega on rakendatud EY Eestis nende kohustuste täitmiseks kavandatud põhimõtteid ja protseduure, k.a KYC (know your client ehk „tunne oma klienti“) protseduure, riskihindamist ja kahtlustäratavast tegevusest teatamist. EY töötajaid koolitatakse, et teavitada neid kõnealustest regulatsioonidest

tulenevatest kohustustest ja sellest, kelle poole küsimuste korral pöörduda.

Andmekaitse ja konfidentsiaalsus

EY globaalsete andmekaitse ja konfidentsiaalsuse põhimõtete, EY siduvate kontsernisest eeskirjade ning teiste nendega seotud EY põhimõtete ja sätestatakse EY vastutada olevate andmete, sealhulgas EY olemasolevate, kunagiste ja potentsiaalsete töötajate, klientide, hankijate ja äripartnerite isikuandmete, aga ka muude klientide, kolmandate osapoolte või EY jaoks konfidentsiaalsete andmete kogumist, kasutamist ja kaitset käsitlevad põhimõtted ja miinimumstandardid. Need põhimõtted on vastavuses nii vastavate konfidentsiaalsust reguleerivate kutsestandardite kui ka Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) nõuete ning muude andmekaitset puudutavate õigusnormidega. EY liikmesettevõtted võivad ettevõttesisestest eeskirjade kehtestamisega kohalikest seadustest tulenevaid kaitsemeetmeid veelgi tugevdada. EY siduvad kontsernisest eeskirjad on kiitnud heaks ka asjakohased Ühendkuningriigi ja EL-i järelevalveorganid ning nende üle teeb järelevalvet EY globaalne andmekaitsejuht. Lisaks pakuvad need õigusliku mehhanismi isikuandmete liikumise hõlbustamiseks EY võrgustikus. Samuti on EY meeskonnad pühendunud isikuandmete ja konfidentsiaalse teabe vastutustundlikule kasutamisele AI-tehnoloogiates kooskõlas kohaldatavate õigusnormide ja kutsestandarditega, mis reguleerivad AI-süsteemide ning nendega seotud andmete kasutamist ja haldamist.

Andmehaldusteenistus

EY mõistab, et andmed vajavad mitte üksnes ranget kaitset, vaid on ka väärtuslik ressurs, mis aitab edendada innovatsiooni ja luua väärtust. EY andmehaldusteenistus on vastus vajadusele tugevdada andmehaldust ning ühtlustada tegevusi EY liikmesettevõtete, tegevusvaldkondade ja kliendihalduse vahel.

Andmehaldusteenistuse eesmärk on koordineerida esimese kaitseliini riskijuhtimis- ja kontrollifunktsioone ning toimida tsentraliseeritud ressursina, mis võimaldab võtta äriolulist vastutust andmete haldamise eest kogu nende elutsükli vältel ning tagada EY globaalsete andmekaitse ja infoturbe põhimõtete ja suuniste järjepideva rakendamise ja järgimise, ühtlustades tegevusi EY liikmesettevõtete, tegevusvaldkondade ja kliendihaldusmeeskondade vahel.

EY andmeriskide paremaks haldamiseks on andmehaldusteenistus alatanud EY andmetega seotud põhimõtete ja standardite hindamise. Praeguse olukorra hindamisel kasutatakse raamistikku, mis keskendub andmehaldusprogrammi põhikomponentidele, nagu põhimõtted ja standardid, andmehaldus, metaandmed ja andmetevahelised seosed, andmekvaliteet, riskid ja kontrollimehhanismid, monitoorimine ja aruandlus.

Rotatsioon ja pikaajaline seotus

EY Eesti järgib rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite komitee (IESBA) kehtestatud auditipartnerite rotatsiooninõudeid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 537/2014, 16. aprill 2014, ning Eesti audiitortevuse seaduse ja USA Väärtpaber- ja Valuutakomisjoni (SEC) nõudeid vastavalt vajadusele. EY Eesti toetab auditipartnerite rotatsiooni, sest see annab värske perspektiivi ning soodustab sõltumatust ettevõtte juhtkonnast, säilitades samas kogemused ja teadmised ettevõtte äritegevusest. Auditipartnerite rotatsioon koos sõltumatuse nõuete ja sõltumatu auditikontrolliga aitab tugevdada sõltumatust ja objektiivsust ning tagada auditi kvaliteedi.

Avaliku huvi üksuse puhul nõuavad EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted, et juhtiv töövõtupartner, töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja ja teised auditipartnerid, kes antud auditi jaoks olulistes küsimustes otsuseid langetavad või hinnanguid annavad, (edaspidi koos: võtmetähtsusega auditipartnerid) peavad vahetuma vastavalt kohalduvate õigusnormidega sätestatud maksimaalsele ametiajale.

Lisaks avaliku huvi üksuste auditeerimisel kehtivatele auditipartnerite rotatsiooninõuetele on EY loonud ka pikaajalise seotuse turvaraamistiku, mis on kooskõlas nii IESBA koodeksi kui ka EL-i auditimääruse nr 537/2014 artikli 17 järgjärgulise rotatsiooni nõuetega ning kus käsitletakse pikaajalisest seotusest spetsialistide sõltumatusele tulenevaid ohte ja nende leevendamiseks võetavaid kaitsemeetmeid.

EY Eestis on kasutusel erinevad protsessid, mis aitavad jälgida vastavust nii organisatsioonisisestele rotatsiooninõuetele ning auditeeritava ettevõttega pikalt koostööd teinud auditipartneritele ja teistele EY spetsialistidele esitatavatele nõuetele kui ka järkjärgulise rotatsiooni nõuetele.

Väline rotatsioon

EL-i auditimääruse nr 537/2014 artikli 17 punktis 1 sätestatud juhtudel järgib EY avaliku huvi üksuste

puhul kohaldatavaid välise audiitorühingu rotatsiooni põhimõtteid.

Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ja jätkamine

Klientide ja töövõtude aktsepteerimise ja jätkamise põhimõtted

EY klientide ja töövõtude aktsepteerimise globaalsed põhimõtted kehtestavad nõuded, millega määratakse, kas uut klienti või olemasoleva kliendi uut töövõttu aktsepteerida või kas koostööd olemasoleva kliendiga jätkata. Need nõuded on olulised kvaliteedi säilitamiseks, riskijuhtimiseks, EY töötajate kaitsmiseks ja regulatiivsete nõuete täitmiseks. EY klientide ja töövõtude aktsepteerimise ja jätkamise põhimõtted on EYG väljastatud põhimõtted, mille eesmärk on aidata tagada EY väärtuste järgimist ning edendada järjepidevust kvaliteedijuhtimise süsteemis.

Põhimõtete eesmärk on:

- Kehtestada kindel protsess riskide hindamiseks ning kliendi või töövõtu aktsepteerimise või nendega jätkamise otsuste tegemiseks
- Järgida kehtivaid sõltumatuse nõudeid
- Tuvastada kõik võimalikud huvide konfliktid ning tegeleda nendega nõuetekohaselt
- Teha kindlaks, millised kliendid ja töövõtud võiksid kujutada endast kõrgendatud riski
- Selgitada välja kliendid ja töövõtud, mis ei ole EY väärtustega kooskõlas
- Konsulterida teatud olukordades vastavate EY spetsialistidega, et määratleda täiendavad riskijuhtimise protseduurid konkreetsete kõrge riskiga tegurite suhtes
- Pidada kinni õiguslikest, regulatiivsetest ja kutsealastest nõuetest
- Teha kindlaks, kas kavandatud töövõtt kuulub EY teenusteraamistikku ega hõlma keelatud teenust

EY globaalsed huvide konfliktide põhimõtted kehtestavad protseduuri erinevate potentsiaalsete huvide konfliktide kategooriate puhul käitumiseks ning nende tuvastamiseks. Lisaks sisaldavad need ka sätteid potentsiaalsete huvide konfliktide võimalikult kiireks ja efektiivseks lahendamiseks vastavate ettevaatusabinõude rakendamisega. Sellisteks ettevaatusabinõudeks võib olla näiteks kliendilt võimaliku huvide konflikti kahtluse korral nõusoleku saamine teisele osapoolale teenuste osutamiseks, eraldi töövõtumeeskondade loomine kahele või enamale osapoolale teenuste osutamiseks,

töövõtumeeskondade tegevuse lahus hoidmine või projektist keeldumine tuvastatud konflikti vältimiseks.

EY globaalsetes huvide konfliktide põhimõtetes ja asjakohastes juhistes on võetud arvesse töövõtude ja kliendisuhte üha kasvavat keerukust ning vajadust klientide päringutele kiirelt ja efektiivselt reageerida. Samuti on kõik põhimõtted ja juhised vastavuses ka viimase rahvusvahelise arvestuseksperptide eetikastandardite komitee (IESBA) koodeksiga.

Põhimõtete rakendamine

EY Process for Acceptance of Clients and Engagements (PACE) on veebipõhine süsteem EY sisevõrgus, mida me kasutame klientide ning töövõtude aktsepteerimise ja jätkamise tegevuste koordineerimiseks kooskõlas globaalsete, tegevusvaldkondade ja EY liikmesettevõtete põhimõtetega. PACE juhhib kasutajad läbi aktsepteerimise ja jätkamise nõuete nii auditi kui ka auditiväliste töövõtude puhul ning leiab üles põhimõtted ja viited kutsestandarditele (sh sõltumatust puudutavatele standarditele), mida on vaja ärivõimaluste ning nendega kaasnevate riskide hindamiseks. PACE on tehnoloogiline ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele üle kogu maailma kättesaadavaks eesmärgiga edendada järjepidevust.

Nii kliendi ja töövõtu aktsepteerimise kui ka kliendisuhte ja töövõtu jätkamise otsuse tegemisel arvestatakse ka töövõtumeeskonna hinnangut riskiteguritele erinevates valdkondades, nagu tegevusvaldkond, juhtkonna suhtumine, sisekontroll, auditi keerukus ja seotud osapooled.

Protsess hõlmab potentsiaalse kliendi või töövõtuga kaasnevate riskide kaalumist ja vastavuse kontrolli protseduure. Enne uue kliendi või töövõtu aktsepteerimist teeme me kindlaks ka selle, kas suudame eraldada piisavalt vajalikke ressursse kvaliteetse teenuse osutamiseks, seda eriti ülimalt tehnilistes valdkondades, ning kas kliendi soovitud teenused on kooskõlas meie nõuetega. Aktsepteerimisprotsessi kohaselt ei tohi ühtegi uut auditi töövõttu aktsepteerida ilma kohaliku (vastavalt vajadusele kas riigi, regiooni või piirkonna) PPD ja juhtivate auditipartnerite esindajate heakskiiduta.

Oma iga-aastase kliendisuhte ja töövõtu jätkamise protsessi käigus hinnatakse osutatud teenuseid ning suutlikkust jätkata kvaliteetsete teenuste osutamist. Vastutav partner vaatab koos meie auditijuhtkonnaga kord aastas üle suhted auditeeritavate ettevõtetega, et teha kindlaks, kas jätkamine on asjakohane.

Hindamise tulemusena tehakse kindlaks auditi töövõttud, mille protseduurid vajavad auditi käigus täiendavat ülevaatamist (tähelepanelikku jälgimist), ning lõpetatakse osade klientide auditeerimine. Nii

nagu klientide ja töövõtude aktsepteerimise protsessi puhul, osalevad kas meie regiooni või kohalik PPD ja juhtiv auditipartner ka kliendisuhte jätkamise protsessis ning peavad andma jätkamiseks oma nõusoleku.

Töövõtu läbiviimine

Osana EY jätkuvast pühendumusest auditi kvaliteedi tõstmisele ja kindlustunde suurendamisele kapitaliturgudel, auditi ümberkujundamisele ning huvirühmadele tehnoloogiakeskse ja andmepõhise vaate pakkumisele on EY investeerinud üle 1 miljardi USA dollari uue põlvkonna audititehnoloogiasse.

Tehnoloogia roll

Miljardi USA dollari suuruse tehnoloogiainvesteeringu viimases etapis võetakse kasutusele rida tehisintellektil põhinevaid lahendusi, mis kiirendavad auditi ümberkujundamist ning võimaldavad tehisintellekti laiaulatuslikku rakendamist enam kui 160 000 EY auditi töövõtu toetamiseks üle kogu maailma. See tugineb olemasoleva tipptasemel auditi tehnoloogiaplatformi tugevusele, integreerides tehnoloogilised uuendused ühtseks tehisintellektil põhinevaks platvormiks, et soodustada muutusi ja kasutada maksimaalselt ära järgmist:

- Uue põlvkonna võimalused andmete le juurdepääsuks ja täiustatud analüüsimeetodid
- Tehisintellekti ulatuslik rakendamine
- Täiustatud kasutajakogemus

2025. aastal tutvustas EY globaalne organisatsioon veel 30 uut ja täiustatud audititehnoloogilist lahendust, mis tähendab, et meie nelja-aastase tehnoloogiainvesteeringute programmi käivitamisest alates on nüüdseks kokku välja tulnud juba üle 100 uue või täiustatud lahendusega.

Fookus kvaliteedi tagamisel läbi tehnoloogia

Uue põlvkonna võimalused andmete le juurdepääsuks ja täiustatud analüüsimeetodid

Tipptasemel andmelahendused aitavad tagada kvaliteeti, võimaldades analüüsida suuri andmemahte ning toetades nii andmepõhist auditeerimist, mis on integreeritud auditi metodoloogiasse. Juba praegu võimaldab EY Helixi globaalne analüütikapakett väljakujunenud analüüsimeetodite kasutamist kogu auditi vältel, võimaldades EY meeskondadel jõuda õigel ajal õigete andmeteni ning mõista paremini auditeeritavat ettevõtet ja selle riskimaastikku. EY

auditiplatvormi EY Canvas töövoogu otseselt integreeritud täiustatud analüüsimeetodid võimaldavad tuua andmed kasutajani täpselt sel hetkel, kui nad neid vajavad, parandades nii oluliselt nende kasutajakogemust. Andmete kogumise ja analüüsi võimekuse suurendamine aitab tagada kvaliteetse auditi, suurendades auditi tõendusmaterjali saamiseks kasutatavate andmete hulka.

Tehisintellekti ulatuslik rakendamine

Uute lahenduste hulka kuulub näiteks EYQ Assurance Knowledge, mis kasutab generatiivset tehisintellekti, võimaldades teha detailseid otsinguid ning kokkuvõtteid raamatupidamis- ja auditeerimisandmetest. EYQ Assurance Knowledge'i integreerimine otse EY Canvase töövoogu annab EY 140 000 auditispetsialistile võimaluse kasutada generatiivse tehisintellekti lahendust, mis arvestab oma vastustes ka konkreetse auditi töövoogu profiili ja kontekstiga, võttes muu hulgas arvesse nii ettevõtte geograafilist asukohta, tegevusvaldkonda kui ka töövoogu keerukust.

Uuenduste hulka kuulub ka uus versioon lahendusest EY Intelligent Checklists, mis kasutab avalikustamist puudutavatele küsimustele vastuste soovitamiseks generatiivset tehisintellekti, ning lahendus EY Financial Statement Tie Out, mis toetab audiitoreid finantsaruannete täpsuse ja terviklikkuse kontrollimisel. Nende tehisintellektil põhinevate lahenduste väljatöötamisel ja rakendamisel on lähtutud EY üheksast vastutustundliku tehisintellekti põhimõttest ning EY auditi AI-raamistikust.

Täiustatud kasutajakogemus

Tipptasemel kasutajakogemus aitab tagada kvaliteeti, võimaldades integreeritud ja ühtse kvaliteediga auditeid kõikjal maailmas. EY Canvas on hetkel meie audititöövoogu keskpunkt, toetades tõhusat koostööd, järjepidevat dokumenteerimist ning lihtsat suhtlust EY meeskondade ja ettevõtete vahel üle kogu maailma. Juhendatud töövoogu, andmete ja teadmiste integreerimine ühtse platvormi alla annab EY meeskondadele võimaluse kasutada kõiki kvaliteetse auditi jaoks vajalikke funktsioone ning pakub klientidele võimalusi auditi käiku paremini mõista.

Kvaliteet tehnoloogia arenduse keskmes

EY püüdlused pakkuda uue põlvkonna audititehnoloogia platvormi on koondunud globaalse ümberkujundamisprogrammi alla, mis hõlmab standardiseeritud protokolle, mida järgitakse tehnoloogia kontseptsiooni loomisel, arendamisel ja juurutamisel. Sellesse protsessi on kaasatud mitmed osapooled, sealhulgas nii globaalse tasandi kui ka piirkondade kutsealase tegevuse, auditi globaalse

kvaliteedivõrgustiku ja EY tehnoloogia valdkonna esindajad.

Uued audititehnoloogia kontseptsioonid esitatakse nende osapoolte esindajatest koosnevale globaalsele komiteele, kes hindab neid mitmete kriteeriumide, nagu kvaliteedi ning EY spetsialistidele ja klientidele pakutava väärtuse alusel. Kui komitee leiab, et kontseptsioon ei suuda neid või muid kriteeriume piisavalt hästi täita, lükatakse kontseptsioon kas tagasi või palutakse seda kohandada ja komiteele uuesti esitada.

Ulatuslik testimine kogu arendatsükli vältel, sealhulgas lõppkasutajate kaasamine, on eeltingimus mis tahes uue audititehnoloogia kasutuselevõtuks. Pärast põhjalikku testimist, sealhulgas pilootkatsetusi, tagasisidega arvestamist ja sertifitseerimise lõpetamist esitatakse audititehnoloogia väljalaskeks auditi globaalsele juhtkonnale.

Tehnoloogiapõhine metodoloogia

Ettevõtted kasutavad tehnoloogiat, et arendada ärijuhtimiseks uusi süsteeme ja protsesse ning analüüsida rohkem andmeid, et toetada äriotsuseid. See suundumus soodustab andmeanalüüsil põhinevat ja riskipõhist lähenemist auditeerimisele, mis võimaldab analüüsida kogu andmemahutu, suunates audiitori tähelepanu tehingute ja protsesside terviklikule jälgimisele.

EY globaalsesse auditi metodoloogiasse (EY GAM) sisseehitatud andmepõhine lähenemine parandab audiitori esialgset riskihinnangut ning võimaldab audiitoril kogu auditi jooksul neid hinnanguid läbi vaadata. Audiitor saab riski andmetest tuvastatud info alusel ümber hinnata, mis loob auditiprotsessi, mis on oma olemuselt korduv.

Tehnoloogiast liigse sõltuvuse riski maandamine

EY on kehtestanud protseduurid, põhimõtted ja süsteemid, et julgustada auditi töövahendite ja tehnoloogia, sealhulgas tehisintellektil põhineva tehnoloogia vastutustundlikku kasutamist ning vähendada auditispetsialistide liigse tehnoloogiale tuginemise riski. Ka EY GAM rõhutab auditiprotseduurides asjakohase kutsealase skeptitsismi, järelevalve ja kontrolli rakendamist. EY auditi töövahendid ja tehnoloogia, sealhulgas tehisintellektil põhinev tehnoloogia, on loodud toetama auditimeeskonna tööd oluliste väärkajastamise riskidega tegelemiseks, mitte selleks, et asendada spetsialisti, kes toetub järelduse tegemiseks oma kogemustele ja otsustusele.

Pettuseriskid auditis

Kuna organisatsioonid muutuvad järjest keerukamaks ja digitehnoloogiatest sõltuvamaks, peab ka audiitori tegevus pettusest tingitud olulise väärkajastamise riskide tuvastamisel arenema ning samuti on oluline, et audiitor suudaks tuvastatud või kahtlustatavale pettusele asjakohaselt reageerida.

EY kasutab andmeid finantsaruandluses pettuse riskide tuvastamiseks ja neile reageerimiseks. Audiitorid saavad kasutada oma töös näiteks EY Helixi tiptasemel andmeanalüüsi võimalusi, et tuvastada ebatavalisi tehinguid ja tehingutes ilmnevaid mustreid, mis võivad viidata kõrgendatud pettuseriskile. Lisaks võimalusele pöörduda pettuste uurimise spetsialistide poole pakub EY ka tööriistu ja protsesse, mis aitavad EY meeskondadel pettuseriske tuvastada ning neile asjakohaselt reageerida:

- **Document Authenticity Tool** on dokumentide autentsuse hindamise tööriist, mis kontrollib valitud elektroonilisi dokumente erinevate tehnikate abil, aidates tuvastada, kas auditi tõendusmaterjalina esitatud dokumenti on muudetud, manipuleeritud või kohandatud
- **Journal Entry Fraud Risk Analyzer (JEFR)** on pettuseriskide hindamise tööriist, mis kontrollib iga raamatupidamiskannet, et leida juhtkonna sekkumise kõrgendatud riskile viitavaid tunnuseid, ning tuvastab kanded täiendavaks hindamiseks
- **Lühikeseks müümise aruannete hoiatuste protsess**, mis jälgib ja edastab aruanded globaalselt EY auditimeeskondadele ja juhtkonnale.

Audititöö ülevaatamine

EY põhimõtted kirjeldavad nõudeid vanemekspertide õigeaegseks ja otseseks kaasamiseks, konkreetse töö ülevaatusel nõutavat täpsust ning tehtud töö ja järelduste dokumenteerimise nõudeid. Järelevalve eest vastutavad liikmed auditi töövõtumeeskondades teevad auditi dokumentide üksikasjaliku ülevaatuse, et tagada nende tehniline täpsus ja täielikkus. Teise taseme ülevaatuse viivad läbi auditivaldkonna juhtivtöötajad ja vastutavad partnerid, kelle ülesandeks on kontrollida, et audit tervikuna ning kogu sellega seotud raamatupidamis- ja finantsaruandlus oleks teostatud korrektselt. Olulisemad makse käsitlevad ja muud asjaomased töödokumentid vaatab vajadusel kõrgema riskiga projektide puhul üle ka maksuvaldkonna esindaja. Kõigi börsiettevõtete ja teiste avaliku huvi üksuste ning teatud muude ettevõtete puhul vaatab töövõtu kvaliteedikontrolli partner (vt allpool punkti „Töövõtu kvaliteedikontrollid“) üle nii olulised raamatupidamise,

finantsaruandluse ja auditeerimise aspektid kui ka auditeeritava ettevõtte finantsaruanded ning meie auditiaruande.

Audititöö ülevaatusel iseloom, ajastus ja ulatus sõltub mitmetest teguritest, sh

- Auditi riskidest, olulisusest, subjektiivsusest ja keerukusest
- Auditi dokumentatsiooni koostanud auditi töövõtumeeskonna liikmete võimekusest ja kogemustest
- Ülevaataja otsese osalemise ulatusest auditeerimistöös
- Konsulteerimise ulatusest.

EY põhimõtetes kirjeldatakse ka vastutava partneri kriitilise tähtsusega rolli auditi kvaliteedi juhtimisel ja saavutamisel ning kvaliteedi olulisuse rõhutamisel kõigile auditimeeskonna liikmetele, sh komponendi audiitoritele.

Nõuded konsulteerimisele

EY konsulteerimispõhimõtted põhinevad kultuuril, kus EY auditispetsialiste julgustatakse jagama üksteisega oma vaateid keerukates raamatupidamis-, auditeerimis- ja aruandlusküsimustes. 2025. aasta globaalses kvaliteediuuringus ütles 87% vastanutest, et EY konsulteerimist soosiv kultuur julgustab neid nõu ja tuge otsima.

Kuna keskkond, kus EY liikmesettevõtted tegutsevad, on muutunud aastatega üha keerulisemaks ja globaalselt rohkem seotuks, on EY konsulteerimiskultuur olulisem kui kunagi varem, aidates jõuda EY liikmesettevõtetele auditeeritavaid ettevõtteid puudutavates küsimustes õigeaegselt õigete järeldusteni. Konsulteerimise nõuded ning sellega seotud põhimõtted ja protseduurid on koostatud eesmärgiga kaasata õigeid ressursse nii, et EY auditi töövõtumeeskonnad saaksid jõuda õigetele järeldustele.

EY konsulteerimiskultuur aitab osutada auditimeeskondadel sujuvaid, homogeenseid ja kvaliteetseid teenuseid, mis vastavad auditeeritavate ettevõtete, nende juhtorganite ja kõikide huvirühmade vajadustele.

Keerukate ja tundlike küsimustega tegelemiseks on paigas formaalne protsess, mis nõuab auditimeeskonnalt konsulteerimist meeskonnaväliste EY töötajatega, kellel on konkreetsetes valdkonnas rohkem kogemusi, eriti kutsealase tegevuse ja sõltumatuse spetsialistidega. Objektiivsuse ja kutsealase skeptitsismi huvides näevad EY põhimõtted ette, et meie kutsealase tegevuse, sõltumatuse ja teatud teiste tegevusalade töötajad peavad

konsulteerimisest loobuma, kui nad tegelevad või on hiljuti tegelenud ettevõttega, keda konkreetne konsulteerimine puudutab. Sellisel juhul määratakse nende asemele teised sobivate teadmiste ja oskustega eksperdid.

EY konsulteerimispehmoõtted nõuavad ka konsulteerimise dokumenteerimist, sh nõuet saada konsulteeritud isiku(te)lt kirjalik kinnitus, mis näitaks, et nad mõistavad antud küsimust ja selle kohta tehtud otsust.

Töövõtu kvaliteedikontrollid

EY töövõtu kvaliteedikontrolli pehmoõtetes, mis on kooskõlas standardiga ISQM 2 „Töövõtu kvaliteedi ülevaatused“, käsitletakse töövõtu kvaliteedikontrolli vajavaid auditeid ja kvaliteedikontrolli teostajate kvalifikatsiooni. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostajatele pakutakse töövõtu kvaliteedikontrolli läbiviimist toetavaid koolitusi ja abivahendeid. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostajaks on kogenud EY spetsialistid, kellel on antud valdkonnas märkimisväärsed teadmised. Nad on töövõtumeeskonnast sõltumatud ning annavad objektiivse hinnangu meeskonna olulistele otsustele ja tehtud järeldustele. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostamine ei vähenda vastutava partneri vastutust töövõtu ja teostatud tööde eest. Mitte mingil juhul ei tohi töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja delegeerida kohustust teisele isikule.

Töövõtu kvaliteedikontroll hõlmab kogu töövõtutsükli, kuhu kuuluvad nii auditi planeerimine, riskihinnangute andmine, strateegia kui ka teostus. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostamise ja dokumenteerimise pehmoõtted ja protseduurid annavad konkreetseid suunised läbiviidavate protseduuride iseloomu, ajastuse ja ulatuse ning nende sooritamist tõendava dokumentatsiooni kohta. Töövõtu kvaliteedikontroll tuleb alati teostada enne sõltumatu vandeaudiitori aruande kuupäeva.

Töövõtu kvaliteedikontrollid viiakse läbi vastavalt kutsestandarditele, mis kehtivad kõikide börsiettevõtete, avaliku huvi üksuste ning tähelepanelikku jälgimist vajavate ettevõtete auditeerimisel. Riigi juhtiv auditipartner (või riigi auditivaldkonna juht) ja riigi PPD peavad töövõttudele määratud kvaliteedikontrolli teostajad kinnitama.

Töövõtumeeskonna ametialaste erimeelsuste lahendamine

EY kultuur julgustab EY töötajaid ametialaste erimeelsuste korral karistust kartmata neist rääkima ning võtma sõna ka juhul, kui nad ei ole rahul mis tahes muude konkreetse töövõtuga seotud

asjaoludega. Pehmoõtted ja protseduurid on koostatud selleks, et anda meie auditi töövõtumeeskonna liikmetele võimalus juhtida tähelepanu olulistele raamatupidamist, auditeerimist või aruandlust puudutavatele erimeelsustele.

EY kultuuri tutvustatakse inimestele pehmojalikult juba EY liikmesettevõttesse tööle asumisel ning EY liikmesettevõtted jätkavad ka edaspidi sellise töökultuuri propageerimist, mis sisendaks töötajatele nii kohustust kui ka õigust nõuda oma seisukohtade ärakuulamist ning küsida teiste arvamust.

Ametialaste arvamuste erinevused, mis auditi ajal esile kerkivad, lahendatakse üldjuhul auditi töövõtumeeskonna siseselt. Kui arutus osalev isik ei ole tehtud otsusega aga rahul, peab ta edastama antud küsimuse järgmise tasandi organile ning seda seni, kuni on saavutatud kokkulepe või langetatud lõplik otsus, konsulteerides vajadusel ka kutsealase tegevuse töörühmaga.

Kui töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja esitab soovitusi, mida vastutav partner ei aktsepteeri, või ei lahendata küsimust kvaliteedikontrolli tegija jaoks rahuldavalt, ei anta auditiaruannet välja enne, kui küsimus on lahendatud.

Kutsealase tegevuse spetsialistide kaasabil lahendatud ametialased erimeelsused dokumenteeritakse asjakohaselt.

Andmete säilitamine

Globaalsed andmete ja teabe säilitamise ja likvideerimise pehmoõtted toetavad ja arendavad edasi EY globaalses eetikakoodeksis sätestatud ideid, mis käsitlevad professionaalselt ausat tegutsemist töö dokumenteerimisel ning intellektuaalse kapitali austamist. Nendes pehmoõtetes ja globaalses teabe säilitamise kavas kehtestatakse andmete ja teabe haldamise nõuded andmete, teabe ja dokumentide haldamiseks kogu nende elutsükli jooksul, sealhulgas nõue kõrvaldada turvaliselt või kustutada andmed, mille säilitamistähtaeg on möödas, välja arvatud juhul, kui esinevad erilised vastuvõetavad asjaolud. Nende pehmoõtetega, globaalse teabe säilitamise kava ning andmete ja teabe haldamise nõuded on kooskõlas kehtivate kutsestandarditega ning pehmoinevad regulatiivsetel, õiguslikel ja ärilistel nõuetel ja kohustustel. Neid kohaldatakse kõigi töövõttude ja EY töötajate suhtes ning need hõlmavad ka EY Eesti seadustest tulenevaid nõudeid, mis reguleerivad teostatud tööga seotud töödokumentide loomist ja hoidmist.

Ressursid

EY jätkab investeerimist ressursidesse. Standardis ISQM 1 toodud ressursid hõlmavad intellektuaalseid, tehnoloogilisi ja inimressursse.

Auditi metodoloogia

EY globaalne auditi metodoloogia (EY GAM) loob globaalse raamistiku kvaliteetsete audititeenuste osutamiseks läbimõeldud protsesside, hinnangute ja auditiprotseduuride järjepideva rakendamise teel kõikides meie auditi töövõttudes, olenemata nende suurusest. Samuti nõuab EY GAM vastavust asjakohastele eetikanõuetele, sealhulgas sõltumatust auditeeritavast ettevõttest. EY GAM-i lahutamatuks osadeks on riskihinnangute andmine, vajadusel nende ümberhindamine ja muutmine ning nende hinnangute kasutamine auditiprotseduuride iseloomu, ajastuse ja ulatuse kindlaks määramiseks. Samuti rõhutab metodoloogia auditiprotseduurides asjakohase kutsealase skeptitsismi rakendamist. EY GAM tugineb rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (ISA) ja seda on täiendatud EY Eestis nii, et see vastaks Eesti kohalikele auditistandarditele ning seaduste ja finantsregulatsiooni normidele. EY GAM on intellektuaalne ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele kättesaadavaks eesmärgiga edendada järjepidevust auditite läbiviimisel.

Veebitööriistas EY Atlas on EY GAM jaotatud teemadeks ning selle eesmärgiks on keskenduda finantsaruannetega seotud riskidega sobiva auditistrateegia leidmisele ning sellele, kuidas need riskid kõnealuste finantsaruannete auditeerimise planeerimist ja protsessi mõjutavad. EY GAM koosneb kahest põhilisest komponendist: nõuetest ja juhistest ning toetavatest vormidest ja näidistest. Nõuete ja juhiste koostamisel on võetud arvesse nii auditistandardeid kui ka EY enda põhimõtteid. EY GAM-is on täiendatud nõudeid ja juhiseid ka parima tava näidetega.

EY GAM eristab nõudeid ja juhiseid, mida kohaldatakse börsiettevõtete ja avaliku huvi üksuste auditite suhtes.

EY auditite kvaliteedist annavad ülevaate siseste ja väliste kontrollide tulemused, töövõtumeeskondade juhendamine ning muud allikad. See tagasiside on kriitilise tähtsusega mõistmaks, millised kvaliteedile suunatud tegevused on meie tulevase edu tagamiseks kõige olulisemad ning kas need algatused on olnud varasemate puuduste korrigeerimisel tulemuslikud.

Erilist tähelepanu pööratakse sellele, kas muudatused auditi metodoloogias on põhjendatud lahendamaks praktikas esinevaid väljakutseid, mida on nende tegevuste käigus täheldatud.

EY jätkab metodoloogia arendamist, et see võtaks arvesse nii muudatusi ja parandusi auditeerimisstandardites ja teistes kutsestandardites kui ka muutusi ettevõtete finantsaruandlusprotsessides, ning suuniste täpsustamist küsimustes, mis on olulised ettevõtete huvirühmadele, nagu kliimaga seotud riskid, küberrisk ja uuenduslike tehnoloogiate rakendamine ettevõtte tegevuses või finantsaruandlusprotsessides (nt automatiseerimine, tehisintellekt, plokiahel).

Mittefinantsaruandlus

EY liikmesettevõtted osutavad mitmesuguseid mittefinantsteabe ja -aruandlusega seotud audititeenuseid. EY kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli metodoloogia (EY Sustainability Assurance Methodology ehk EY SAM) on globaalne raamistik ühtse lähenemise tagamiseks kõigi kestlikkusaruandlusega seotud kindlustandvate teenuste osutamisel. EY SAM võimaldab pakkuda kvaliteetseid kindlustandvaid teenuseid protsesside, hinnangute ja protseduuride järjepideva rakendamise teel kõikides kindlustandvates töövõttudes. EY SAM-i on võimalik kohandada nii vastavalt auditeeritava kestlikkusaruandluse olemusele kui ka kriteeriumitele, mida aruandev majandusüksus ise kõnealuse aruande koostamisel kasutab.

Metoodikas rõhutatakse vajadust asjakohase kutsealase skeptitsismi rakendamise järele audiitorkontrolli tegemisel, kuna kestlikkusaruandluse nõuded ja põhimõtted on pidevas muutumises. EY SAM tugineb rahvusvahelistele kindlustandvate töövõttude standarditele (ISAE) ning seda on täiendatud EY Eestis nii, et see vastaks kohalikele kindlustandvate töövõttude standarditele ning regulatiivsetele ja seadusest tulenevatele nõuetele.

EY on töötanud EY liikmesettevõtete töötajatele selliste teenuste homogeenseks ja efektiivseks pakkumiseks välja juhised, koolitus- ja monitoorimisprogrammid ning protsessid. See hõlmab ka EY kliimamuutuste ja kestlikkuse valdkonna pühendunud spetsialistidest koosnevat meeskonda.

Samuti on välja töötatud suuniste EY auditimeeskondadele, et hinnata kliimarisiki mõju rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) või muude finantsaruandlusraamistike alusel koostatavatele finantsaruannetele. Globaalsed, piirkondlikud, regionaalsed ja riiklikud PPD-d, EY kvaliteedifunktsioonid ning IFRS-ekspertide töörühmad koostöös teiste samas liikmesettevõttes töötavate finants- ja kestlikkuse valdkonna

spetsialistidega, on kursis mittefinantsaruandluse maastikul toimuvate regulatiivsete muutuste, EY töötajate, klientide ja protsessidega ning vajadusel alati valmis kindlustandvate töövõttude meeskondi nõustama.

EY jätkab investeerimist ressursidesse (intellektuaalsed, tehnoloogilised ja inimressursid) kestlikkusaruannete audiitorkontrolli tarbeks, mis on koostatud kas kooskõlas IFRS-i kestlikkusteabe avalikustamise standardite või Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega (ESRS).

Lisaks on EY kvaliteedijuhtimisega seotud protsesside eesmärgiks pöörata tähelepanu ka sellistele aspektidele nagu töövõttude aktsepteerimise protsess, koolitus- ja akrediteerimismõõdud ning mittefinantsaruandlusega seotud kindlustandvate teenuste tarbeks ressursside eraldamine.

EY SAM on läbimas uuenduskuuri, et arvestada erinevates jurisdiktsioonides kehtivate nõuetega.

EY panustab mitmetesse avaliku ja erasektori algatustesse, et parandada mittefinantsaruandluse, sealhulgas kliimarisikidega seotud aruandluse kvaliteeti, võrreldavust ja järjepidevust. Need tegevused toimuvad nii globaalsel, regionaalsel kui ka riiklikul tasandil.

Tehnoloogia sertifitseerimine

EY-s on range sertifitseerimisprotsess, mis tagab, et auditi töövõttudes kasutatavad automatiseeritud tööriistad ja tehnikad on selleks sobivad ning EY töötajatel on nende kasutamiseks vajalikud oskused, teadmised ja tugi.

Sertifitseerimisel hinnatakse muu hulgas seda, kas lahenduse kasutamiseks on auditi tõendusmaterjali seisukohast selge eesmärk, kas seda on nõuetekohaselt testitud, kas selle rakendamise toetamiseks on olemas vajalik metodoloogia, võimalused ja koolitused ning kas kõigi asjakohaste õiguslike ja regulatiivsete nõuetega (nt andmekaitse) on arvestatud.

Töötajate väärtuspakkumine

EY töötajate väärtuspakkumine on lubadus, mille anname oma töötajatele vastutasuks EY Eestis töötamise eest. EY töötajaskond muutub pidevalt ning tegutseme dünaamilisel ja konkurentsitihedal talenditurul, kus EY töötajad ootavad oma töökohalt nüüd varasemast erinevaid asju. Töötajatele väärtuspakkumise kaudu antav lubadus on seetõttu olulisem kui kunagi varem.

Uue EY strateegia raames on väärtuspakkumist uuendatud, et iga töötaja saaks „kujundada oma tulevikku enesekindlalt”. See tähistab olulist muutust, liikudes EY-s ainulaadse kogemuse pakkumisest võimaluste loomise suunas, mis aitaksid arendada, tugevdada ja toetada erakordseid EY töötajaid.

EY Eesti on pühendunud oma kõige väärtuslikumasse varasse – oma töötajatesse – investeerimisele, et aidata tagada, et täidame oma neile antud lubadust. Töötajate väärtuspakkumisele truuks jäämine aitab auditi kvaliteeti pidevalt tõsta, luues meie auditeeritavate ettevõtete jaoks täiendavat väärtust.

2025. majandusaastal keskendub EY uue töötajate väärtuspakkumise aktiveerimisele peaaesjalikult kahe globaalselt ühtse lubaduse kaudu, milleks on **paindlik karjäär** ja **aeg iseendale**.

Paindlik karjäär tähendab töötajate võimestamist, et nad saaksid kujundada enesekindlalt oma tulevikku, kasutades meie globaalset haaret ja ressursse täiel määral oma karjäärieesmärkide saavutamiseks. See hõlmab EY töötajate toetamist personaliseeritud ja paindliku karjäärimudeliga, mis võimaldab neil proovida erinevaid rolle ning saada kogemusi erinevates geograafilistes piirkondades, tööülesannetes, sektorites ja osakondades.

Aeg iseendale on suunatud isiklikule kasvule ja arengule. Oleme pühendunud kultuuri loomisele, kus töötajatel oleks võimalus ja ettevõttepoolne toetus võtta aega enesearendustegevusteks, nagu uute oskuste õppimine, iseenda heaolule keskendumine ning panustamine ühiskonda, kus me kõik elame ja töötame.

Töötajate leidmine ja värbamine

Olukorras, kus raamatupidamise ja auditi valdkonnas töötada soovivate noorte hulk on vähenemas, on konkurents õigete oskustega töötajate pärast tihedam kui kunagi varem. Uue põlvkonna tippaudiitorite leidmine on EY jaoks endiselt ülilooline. See on oluline prioriteet kogu valdkonnas.

Probleemiga tegelemiseks algatas Global Public Policy Committee (GPPC), mis toob ühe laua taha kokku kuue suurima rahvusvahelise audiitorbüroode võrgustiku (BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG ja PwC) juhid, et keskenduda globaalse ja multidistsiplinaarse arvestuseksperitide eriala ees seisvate väljakutsete lahendamisele, projekti eriala atraktiivsuse suurendamiseks. Ühe algatusena töötatakse projekti raames välja lugusid elukutse positiivsete aspektide tutvustamiseks eesmärgiga toetada sektori jätkusuutlikkust, meelitades sektorisse uusi andekaid noori, millest võidab kogu eriala.

Tööle kandideerijate hulga suurendamiseks ning kõikjal maailmas laiade ja mitmekesiste sihtrühmadeni jõudmiseks käivitas EY auditi virtuaalse praktika programmi tudengitele, kes on oma õpingute varases etapis ning soovivad uurida tulevase karjäärivõimalusi. Programmi eesmärk on luua kontakt üliõpilastega ning tutvustada neile EY auditimeeskondade tööd globaalses kontekstis otsesel ja avatud viisil eesmärgiga luua omale tulevaste talentide võrgustik juba nende akadeemilise teekonna varastes etappides. Virtuaalse simulatsiooni läbinud üliõpilastel on suurem võimalus EY-sse kandideerida, läbida intervjuu edukalt ning saada võimalus töötada EY auditimeeskondades.

EY Eestil on tugev värbajate võrgustik, ning me jätkame nende koolitamist ja oskuste täiendamist, et nad oleksid kursis EY äritegevuse põhivaldkondade, viimaste trendide ja kuumimate teemadega auditivaldkonnas, et neil oleks kandidaatidega suhtlemiseks alati ajakohane teadmiste pagas. EY Eesti katsetab jätkuvalt erinevaid viise talentide leidmiseks eesmärgiga suhelda uute ja mitmekesiste sihtrühmadega, kellega traditsiooniliste kanalite kaudu ühendust võtta pole õnnestunud, ning kaasajastada viise, kuidas me töötajaid leiame ja nendega suhtleme.

EY kasutab tehisintellekti abi CV-de sõelumiseks (järgides EY AI põhimõtteid ning tagades, et otsuseid langetab siiski alati inimene), mis võimaldab värbajatel kiirendada ülevaatamis- ja intervjuuprotsessi, pakkudes kandidaatidele paremat kogemust ning aidates täita vabu töökohti kiiremini ja kvaliteetsemate kandidaatidega.

EY kultuuriga sobivate inimeste värbamiseks on oluline arvestada mitte ainult tehniliste oskuste, vaid ka teiste omadustega, nagu suhtlemisoskus, kõrged eetilised standardid ja tahe töötada ühes meeskonnas koos teiste võimekate kolleegidega. Uutelt töötajatelt oodatakse kompromissitult ausust, head äriavaist ja juhipotentsiaali.

Töötajate hoidmine ja heaolu

Värvatud töötajate hoidmine on kvaliteetsete auditite pakkumiseks hädavajalik. Selle edukust võivad sageli mõjutada välised tegurid, näiteks turutingimused, kuid 2025. aasta 30. juuni seisuga oli töötajate hoidmise määr 78%.

EY töötajad on alati soovinud saavutada õiget tasakaalu oma töö- ja eraelu vahel, kuid nooremad töötajate põlvkonnad reageerivad kiiremini, kui nende soovitud paindlikkuse või heaolu tase pole tagatud. Hetkel teeb 32% EY audiitoritest kaks või enam päeva nädalas kaugtööd, mis on muutumas tavapäraseks töökorralduseks.

Personali valdkonnas on keskendutud üha enam heaolule ja EY töötajate igapäevase kogemuse parandamisele ettevõttes. Eesmärk on juurutada heaolukultuur, mille keskmes on juhtkonna pühendumine pakkuda rahalist, füüsilist, emotsionaalset ja sotsiaalset tuge, et EY töötajad saaksid anda endast parima. See võib hõlmata paindlike töökorraldusvõimaluste, tunnustamisprogrammide, vaimse tervise teadlikkuse ja heaolu, õppimis- ja arenguprogrammide pakkumist ning palju muud.

Sel aastal on lubadus võimaldada töötajatel pühendada **aega iseendale** suunanud kõrgendatud tähelepanu enesearendustegevustele, et võtta aega isikliku kasvu ja arengu ning iseenda heaoluga tegelemiseks.

Praktikas tähendab see ka tööülesannete võrdset jaotust ja takistuste kõrvaldamist, mis on varem EY spetsialistidel tervislike piiride seadmist takistanud. Suuremat tähelepanu pööratakse ka audiitorite töövõtumeeskondadesse määramisele, jälgides, et nad leiaksid seal alati võimalusi oma teadmiste täiendamiseks ja karjääriredelil tõusmiseks.

Mida paremini suudab EY oma töötajate heaolu toetada, seda tõenäolisem on see, et nad otsustavad oma karjääri ka edaspidi EY võrgustikus jätkata.

Auditi akadeemia

Muutuv keskkond nõuab, et investeeringud töötajatesse oleksid paindlikud. EY auditimeeskonnad toovad juba praegu kokku järjest mitmekesisemate oskustega inimesi ning see suundumus kiireneb uute tehnoloogiate rakendamise ja audiitori rolli arenemisega veelgi. Oskusi tuleb pidevalt täiustada, et need hõlmaksid uusi pädevusi, nagu näiteks tehisintellekti õiget kasutamist, ning uusi valdkondi, nagu mittefinantsteabe analüüs (nt kiiresti muutuvad kestlikkusaruandluse standardid).

EY auditispetsialistid peavad mõistma ja hindama ka nende tehnoloogiatega seotud riske ja muid asjaolusid, eriti kuna ettevõtted rakendavad uusi süsteeme ja genereerivad uusi andmeid, mis mõjutavad nii finants- kui ka muud aruandlust, nagu näiteks protsessid, mis hõlmavad krüptovaluutasid või kasvuhoonegaaside heidet.

Lahenduseks on EY loonud globaalse audiitoritele suunatud koolitusprogrammi ehk auditi akadeemia, mis arendab audiitorite põhilisi oskusi ja areneb ajas. Igal aastal kohandatakse auditi akadeemia sisu ja fookust, et käsitleda uusi tehnoloogiaid ja strateegilisi prioriteete, mis edendavad auditi kvaliteeti. Samuti vaadatakse regulaarselt läbi ka kontrollide (sh kvaliteedikontrolli) tulemused, et hinnata algpõhjuseid ja leida viise nendega tegelemiseks, ning selle käigus

tehtud järelduste põhjal täiendatakse auditi akadeemia õppekava. Vajalikud muudatused lepatakse auditijuhtkonnaga kokku ning need kinnitab EY globaalne audiitorite koolitamise juhtkomitee.

Meeskonnad võivad olla kindlad, et saavad alati tipptasemel ja globaalselt koordineeritud koolitusi. Auditi akadeemias julgustatakse rakendama kutsealast skeptitsismi, mõtlema kriitiliselt ja pakkuma klientidele alati tipptasemel teenindust. See loob paindliku oskustepagasi, mis võimaldab õppijatel kohaneda nii regulatiivsete muutuste kui ka uute tehnoloogiate, nagu uued andmeanalüüsi tööriistad ja tehnikad või tehisintellekt, kasutamisega.

Auditi akadeemia on loodud olema paindlik, pakkudes segu tellitavatest koolitustest ja simulatsioonidest ning juhtumiuuringupõhisest õppest, mida saab läbida nii klassiruumis kui ka virtuaalselt.

EY Eesti nõuab, et auditispetsialistid läbiks 3 aasta jooksul vähemalt 120 tundi kutsealast täiendõpet. Nendest tundidest 40% (48 tundi) peab hõlmama tehnilisi, raamatupidamise ja auditeerimisega seotud valdkondi. Kokku läbisid EY auditispetsialistid 2025. aasta 30. juunil lõppenud majandusaasta jooksul 8,4 miljonit tundi koolitusi, mis teeb keskmiselt 84,2 tundi töötaja kohta ning ületab oluliselt miinimumnõudeid. Kuigi osa nendest täiendavatest tundidest on seotud raamatupidamise ja auditeerimise tehniliste teemadega, toetavad teised laiemate oskuste arengut, nagu järgmises osas kirjeldatud. 2025. aasta globaalses kvaliteediuuringus ütles 84% vastanutest (sama kui 2024. aastal, 5% rohkem kui 2023. aastal), et nad said piisavalt koolitusi ja arenguvõimalusi, et pakkuda klientidele alati kvaliteetseid auditeid ja muid kindlustandvaid teenuseid.

EY Badges ja partnerite koolitamine

Lisaks auditispetsiifilisele õppele pakub EY ka laias valikus muid koolitusi, mis katavad muu hulgas näiteks juriidilisi, eetilisi ja nõuetele vastavusega seotud teemasid (sõltumatus, väärtused ja infoturve), aga ka heaolu, juhendamist, nõustamist, meeskonnatööd ja äriarendust. Uute oskuste omandamise soodustamiseks EY töötajate seas võimaldab koolitusprogramm EY Badges õppida tulevikku suunatud oskusi, mis puudutavad näiteks tööprotsesside automatiseerimist, meeskonnatööd, innovatsiooni ja küberturvalisust, aga ka muid oskusi, mille järele on suur nõudlus (nt tehisintellekt ja kestlikkus). EY Badges on vabatahtlik õppealgaus, mis täiendab audiitorite niigi mahukat koolitusprogrammi.

Koolitusprogrammi EY Badges kõrval pakub EY oma töötajatele ka magistriprogrammi EY Tech MBA ning samuti ärianalüütika ja kestlikkuse

magistriprogramme. Kõik need on nii USA-s, Ühendkuningriigis kui ka EL-is akrediteeritud ülikooli Hult International Business School antavad veebipõhised kvalifikatsioonid, mis on kõigile EY töötajatele tasuta kättesaadavad.

2025. aasta 30. juuni seisuga oli väljastatud hetkel EY-s töötavatele auditispetsialistidele erinevate koolituste eduka läbimise kinnituseks kokku pea 107 934 digitaalset tunnistust, neist 32 030 andmeanalüüsi ja andmestrategie valdkonnas. Neile lisandus veel täiendavad 47 785 tunnistust, mis oli väljastatud inimestele, kes on nüüdseks EY-st lahkunud.

Samuti on olemas mitmesuguseid koolitusi, mis on välja töötatud spetsiaalselt EY liikmesettevõtete partneritele. Need on saadaval kõigile EY liikmesettevõtete partneritele kogu maailmas ning käsitlevad muu hulgas selliseid teemasid nagu tehisintellekt, inspireeriv juhtimine, murranguline tehnoloogia ja kestlikkus. Neid täiendavad intensiivsed praktilised koolitused valitud partneritele sellistel teemadel nagu kliendijuhtimine ja murranguline tehnoloogia ning regulaarsed koolitusprogrammid auditispetsiifilistel teemadel, nagu riskide hindamine ja pettused.

Akadeemiline ausus

EY pakub oma töötajatele ulatuslikku õppeprogrammi, mis toetab kvaliteeti ja professionaalset arengut. Akadeemiline ausus on selle programmi alustala. EY Eesti toetab oma töötajaid, et nad saaksid õppeprogrammis pühendunult osaleda, ja selgitab, et akadeemilise aususe rikkumisel on tagajärjed.

Personaliseeritud karjäär mitmekesiste kogemustega

Kuna töötajaskond muutub mitmekesisemaks nii oma tausta, oskuste, kogemuste kui ka hariduse poolest, on ka EY liikmesettevõtte loomas oma töötajatele üha paindlikumaid karjäärivõimalusi.

Paindlike karjäärivõimaluste pakkumine (sh tublimate kiirem edutamine) on uute töötajate leidmiseks ning olemasolevate töötajate arendamiseks ja hoidmiseks ülioluline.

Edutamisel lähtutakse EY töötaja oskustest, mitte töötatud aastate arvust. Näiteks kasutab EY traditsioonilise iga-aastase edutamise asemele nüüd rohkem paindlikku edutamismudelit, kus töötaja saab ametikõrgenduse siis, kui on selleks valmis ja selleks on ärivajadus - varem tuli alati oodata kindlaid kuupäevi, kus edutamised toimusid.

Mõistes, et inimestel võivad olla sageli erinevad karjääriootused, antakse kõigile EY töötajatele juurdepääs vajalikele tööriistadele ja protsessidele, mis võimaldavad neil oma karjääri ise juhtida. Selle tõestuseks ütles tervelt 89% 2025. aasta globaalses kvaliteediuuringus osalenutest, et karjääri tegemiseks julgustatakse neid uusi teadmisi omandama, et võimaldada neil pakkuda klientidele alati kvaliteetseid auditeid ja muid kindlustandvaid teenuseid.

Selle aasta uus **paindliku karjääri** lubadus näitab samuti meie ambitsiooni luua dünaamiline ja õiglane karjäärikeskkond, kus EY töötajad saavad katsetada organisatsiooni sees erinevaid rolle ja võimalusi, mis aitab kaasa paremini kaasatud ja mitmekülgsema töötajaskonna kujunemisele. Selle saavutamist toetavad nii suurem läbipaistvus EY-siseste võimaluste osas kui ka struktureeritud rotatsiooniprogrammid.

Mobiilsus

Üks kõige väärtuslikumaid kogemusi, mida EY liikmesettevõtted saavad oma töötajatele pakkuda, on töötada kultuuride ja piiride üleselt. Mobiilsus annab EY töötajatele enesekindluse kujundada oma tulevikku just neile sobival viisil ning aidata lisaks ka EY klientidel ja kogukondadel nende tulevikku suunata. Teame, et inimesed liituvad EY-ga just erakordsete ja mitmekesiste kogemuste saamiseks: rahvusvahelise töö ja reisimise võimalused on EY auditiosakonna uute töötajate jaoks EY pakkumise vastuvõtmise kasuks otsustamisel viie kõige mõjuvama põhjuse seas. Mobiilsus võimaldab EY töötajatel suunata oma karjääri just neile sobivas suunas, avastada erinevaid kultuure ja saada maailmatasemel kogemusi, muuta oma karjääri paindlikumaks ning arendada suhteid meie globaalselt omavahel seotud meeskondadega. Iga kogemus teiste osakondadega toidab ametialast kasvu ja isiklikku eneseteostust.

EY liikmesettevõtted pakuvad soovijatele mitmesuguseid mobiilsuslahendusi. Globaalne mobiilsusprogramm Mobility4U teeb rahvusvahelise kogemuse kättesaadavaks kõigi EY osakondade töötajatele kuni vanem juhtivkonsultandini (k.a), keskendudes EY töötajatele arenguvõimaluste pakkumisele. Mobiilsust võivad ajendada ka konkreetsed vajadused mõnes regioonis, osakonnas või sektoris ning seda võidakse pakkuda ka liikmesettevõtete partneritele ja tulevastele juhtidele, et toetada olulisi ärilisi eesmäärke.

EY-s viidi hiljuti läbi globaalne mobiilsuse investeringutasuvuse analüüs, mis näitas, et rahvusvahelised kogemused avaldasid positiivset mõju karjääri võimalustele. 76% lähetuses käinutest ütles, et lähetus avaldas nende karjääri sellele järgnenud aasta jooksul positiivset mõju, 92% hindas oma

rahvusvahelist lähetuskogemust erakordseks ning 98% soovitaks EY mobiilsusvõimalusi ka teistele.

Tulemusjuhtimine

EY tulemusjuhtimisraamistik LEAD toetab EY töötajate karjääri, inspireerib nende kasvu ja tunnustab väärtust, mida nad EY Eestile toovad. Kindlate globaalsete ja kohalike tulemusnäitajate, pideva tagasiside, juhendajate nõustamise ja arenguveestluste abil viib LEAD töötaja karjääri kooskõlla EY strateegiaga ning aitab neil keskenduda oma tuleviku kujundamisele. Töötaja näidikupaneel annab ülevaate tema jooksva aasta tagasisidest ja kommentaaridest tehtud töö kohta, sealhulgas tagasisidest, mis on seotud kvaliteedi, riskijuhtimise ja tehnilise pädevusega. Aasta lõpus määratakse töötajale kategooria, mis põhineb summeeritud tagasisidel, tulemusnäitajatel ning panusel EY-sse töötaja juhendaja ja juhtide hinnangul. Kategooriat kasutatakse sisendina erinevate kompensatsioonimeetmete rakendamisel.

Raamistikus on keskel kohal pidev suhtlemine oma juhendajaga, näiteks erinevaid tagasisidet, karjäärieesmäärke, kaasava ja õiglase keskkonna loomist või õppimist ja uute kogemuste omandamist puudutavatel teemadel. See aitab leida võimalusi edasiseks arenguks ning arendada tulevikku vaatavaid oskusi.

Tulemusjuhtimisraamistik ei piirdu ainult tavatöötajatega, vaid on mõeldud ka kõikide EY liikmesettevõtete partnerite jaoks üle kogu maailma. See tugendab globaalset strateegiat, ühendades nende tulemuse laiemate eesmärkide ja väärtustega. Protsess koosneb eesmärkide seadmisest, pidevast tagasisidest, isikliku arengu planeerimisest ja iga-aastasest tulemuste ülevaatuses, mis kõik on tihedalt seotud partnerite tunnustamise ja tasustamisega. Partnerite eesmärkide ja tulemuste dokumenteerimine on hindamise alustalaks. EY liikmesettevõtte partneri eesmärgid peavad vastama mitmetele kohalikele ja globaalsetele prioriteetidele, millest kõige olulisem on kvaliteet.

Töötajate kaasamine

Töötajate kõrge kaasatus annab mõista, et ettevõtte on suutnud luua õige organisatsioonikultuuri. EY töötajate ambitsioonide, murede ja raskuste mõistmine võimaldab pakkuda neile paremat keskkonda, kus nad saaksid oma võimeid realiseerida.

Kaasatuse tõstmiseks on oluline EY töötajate seisukohti ja muresid kuulata. Oma töötajate kuulamisega annab EY neile võimaluse kogu oma EY

teekonna vältel kaasa rääkida, et me teaksime täpselt, mida nad vajavad ja mida saab EY Eesti nende aitamiseks ära teha. EY töötajate pidevas muutumises ja arengus olevate seisukohtade ja kogemuste mõistmine on oluline, et pakkuda neile EY-s ainulaadset kogemust.

EY töötajate küsitlust viiakse läbi kaks korda aastas, et koguda töötajate tagasisidet kaasamise ja töötajate hoidmise põhinäitajate kohta. Iga küsitlus keskendub erinevatele strateegilistele valdkondadele (nt karjäär, õppimine ja oskused) ning hõlmab muidki aktuaalseid teemasid.

Oluline komponent EY töötajate kuulamise strateegias on ka meeskonnas töötamise kogemuse uuring, mille eesmärk on parandada ja ühtlustada töövõtumeeskondade igapäevast kogemust. Selle raames peavad meeskonnaliikmed täitma tagasisideküsimustiku, kus hindavad oma kogemusi konkreetse töövõtu vältel viiepalliskaalal. See tagasiside annab töövõtumeeskonnas toimuvast hea ülevaate ning võimaldab tuvastada, mida ja kuidas peaks nende tegevuses muutma.

EY auditivaldkonnas on algatus „Global Voices“, mis ühendab kuni 200 väga heade oskustega noorspetsialisti üle kogu maailma. Selle eesmärk on kaasata EY liikmesettevõtete töötajaid, saades nende tagasisidet mitmesugustel strateegilise tähtsusega teemadel, et laiendada juhtimisperspektiive. Juhtimismeeskonnad on üha rohkem kaasatud ja motiveeritud mõistma kontserni vaatenurki ärikriitilistele väljakutsetele, nagu töötajate hoidmine, tehnoloogia, tehisintellekt ja innovatsioon.

Teadmised ja sisemine teabevahetus

Ametialase arengu ja tulemusjuhtimise kõrval mõistab EY ka seda, kui oluline on pakkuda EY auditimeeskondadele ajakohast informatsiooni, mis aitaks neil oma töökohustusi täita. EY investeerib aktiivselt teabe- ja sidevõrkudesse, et muuta teabevahetus võimalikult kiireks ning lihtsustada EY töötajate omavahelist koostööd ja kogemuste jagamist. EY pakutavate materjalide hulka kuuluvad näiteks:

- EY Atlas, kuhu on koondatud nii kohalikud kui ka rahvusvahelised raamatupidamis-, auditeerimis- ja kehtlikkusstandardid ning selgitavad juhised
- Väljaanded, nagu rahvusvahelised üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted, muudatused IFRS-ides ja näidisaruanded
- Global Accounting and Auditing News on kord nädalas ilmuv uudiskiri, kus kajastatakse auditeerimise ja sõltumatuse põhimõtteid ning standardikehtestajate ja järelevalveorganite uudiseid koos EY kommentaaridega

- Teadaanded ja veebihääling, mis edastavad kõige erinevamaid globaalseid ja siseriiklikke küsimusi eesmärgiga arendada pidevalt EY liikmesettevõtete audititegevust

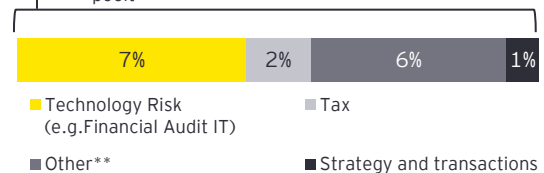
Auditi töövõtumeeskondade moodustamine

EY töötajate määramine auditi töövõtumeeskondadesse toimub meie EY Eesti auditivaldkonna juhtkonna korralduste alusel. Auditi töövõtumeeskondade komplekteerimisel arvestatavad tegurid EY-s on järgmised: töövõtu ulatus ja keerukus, töövõtu risk, teadmised ja kogemused konkreetses majandusharus, töö ajastus, järjepidevus ning võimalused enda arendamiseks. Keerukamate tööülesannete puhul kaalutakse ka seda, kas auditi töövõtumeeskonna täiendamiseks või suurendamiseks oleks vaja kaasata veel kedagi, kes omaks spetsiifilisi või täiendavaid teadmisi.

Mõnikord kaasatakse EY auditi töövõtumeeskonda ka mõne spetsiifilise raamatupidamise või auditeerimise valdkonna (nt maksud, IT) spetsialiste, et nad abistaksid auditiprotseduuride läbiviimisel ja piisava asjakohase tõendusmaterjali saamisel. Lisaks võivad panustada töövõttu EY-sisesed spetsialistid, kelle erialateadmised jäävad väljapoole raamatupidamise ja auditeerimise valdkonda (kriminalistika, varade hindamine, kindlustusmatemaatiline analüüs, kehtlikkusaruandlus), lahendades mõne nende valdkonda kuuluva küsimuse, mida auditi töövõtumeeskond saab kasutada piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali saamiseks.

Spetsiifiliste erialateadmistega EY töötajate ja EY-siseste spetsialistide osalemine audititöös*

16% (nii börsi- kui börsiväliste ettevõtete) auditi töövõttudes kajastatud töötundidest on tehtud spetsiifiliste erialateadmistega EY töötajate ja EY-siseste spetsialistide poolt

* Seisuga 30. juuni 2025 (EY globaalne statistika)

** „Muud“ all on kajastatud hindamiseksperdid, aktuaarid ja kohtuekspertiisi spetsialistid

Teatud olukorras nõuavad EY Eesti põhimõtted, et kas Baltikumi auditijuhtkond ja Baltikumi PPD või meie kohalik auditijuhtkond (sõltuvalt konkreetse töövõtu asjaoludest) auditi töövõtumeeskonna koosseisu kinnitaks. Selle eesmärk on muu hulgas tagada, et auditeid juhtivad EY spetsialistid omaksid oma töökohustuste täitmiseks vajalikku pädevust (teadmisi, oskusi ja võimeid) ja litsentse ning oleksid täidetud kehtivad audiitorite rotatsiooni nõuded.

Teenuskeskused

Global Delivery Services (GDS) on EY teenuskeskuste integreeritud võrgustik, mis pakub teenuseid EY liikmesettevõtete toetamiseks. GDS jätkab teiste EY liikmesettevõtete ja nende muutuvate vajaduste toetamist. GDS-i meeskonnad ühendavad laiapõhjalised tehnilised teadmised fookusega innovatsioonile, automatiseerimisele ja protsesside täiustamisele, et luua kohandatavaid ja skaleeritavaid teenuseid, mis pakuvad EY organisatsioonile suuremat väärtust. Auditi ümberkujundamise käigus plaanivad EY audititeenused suurendada spetsialiseeritud meeskondade kasutamist, et saavutada koos GDS-iga kvaliteetsemaid tulemusi.

Teave ja teabevahetus

Teabe ja teabevahetuse komponent keskendub teabe hankimisele, loomisele või kasutamisele ning asjakohase ja usaldusväärse teabe edastamisele, et võimaldada kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamist, rakendamist ja kasutamist. Komponendi kvaliteedieesmärgid on suunatud tõhusale kahe-suunalisele teabevahetusele järgmiste osapoolte vahel:

- EY töötajad
- EY võrgustiku liikmesettevõtted
- Välised osapooled
- Teenuseosutajad

Tõhus kahe-suunaline teabevahetus on oluline kvaliteedijuhtimise süsteemi toimimiseks ja auditi töövõtude tegemiseks. Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi põhimõtetes kehtestatakse nõuded, mis reguleerivad seda, kuidas EY liikmesettevõtted oma kvaliteedijuhtimise süsteemi teemal siselselt ja väliselt suhtlema peaksid. EY kultuur julgustab ja ootab, et EY töötajad edastaksid EY liikmesettevõtetele kvaliteedijuhtimise süsteemi toimimiseks asjakohast ja usaldusväärset teavet.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimine ja korrigeerimine

EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja korrigeerimise protsessi eesmärk on

- anda asjakohast, usaldusväärset ja õigeaegset teavet EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise, rakendamise ja kasutamise kohta

- luua alus puuduste tuvastamiseks
- võtta asjakohaseid meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks

EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise, rakendamise ja kasutamise kohta monitoorimise ja korrigeerimise protsessist saadud teavet hinnatakse, et teha järeldus EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi eesmärkide saavutamise kohta.

Kvaliteedijuhtimise monitoorimine hõlmab järgmist:

- Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine
- Töövõtude sisesed ja välised kontrollid
- Muu monitoorimistegevus, sh
  - EY Eesti ja selle töötajate vastavuse testimine sõltumatusena seotud eetikanõuetele
  - Kvaliteedijuhtimise süsteemi seisukohast oluliste väliste järelevalveorganite tähelepanekud kvaliteedi osas
  - Vihjeliini kaudu väljatoodud probleemid
  - Asjakohaste juhtimisfoorumite läbivaatamine kvaliteedijuhtimise süsteemi seisukohast oluliste tähelepanekute tuvastamiseks

Monitoorimise ja korrigeerimise protsess viiakse läbi kord aastas globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja korrigeerimise põhimõtete alusel, mis on globaalne intellektuaalne ressurss järjepidevuse tagamiseks EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi elluviimisel. Monitoorimise ja korrigeerimise protsessi koordineerivad ja jälgivad PPD regionaalsed, piirkondlikud ja globaalsed esindajad, keda omakorda kontrollib auditi klaster, regionaalne, piirkondlik ja globaalne juhtkond.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine

Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid on töötatud välja ja neid rakendatakse kvaliteediriskide maandamise eesmärgil. EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimise eesmärk on teha kindlaks, kas kvaliteedijuhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid

- on töötatud välja ja rakendatud ning neid kasutatakse vastavalt kontrolli eest vastutava isiku arusaamisele ja asjakohastele dokumentidele
- on õigeaegselt kasutusele võetud kontrolli eest vastutava isiku ja kontrolli tegija poolt, kes on kindlaks määratud kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide kavandamisel
- viisid tuvastatud probleemide õigeaegse lahendamiseni
- Põhinesid usaldusväärset teabel (st kvaliteedijuhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide rakendamisel kasutatud teave on täielik ja täpne).

Kvaliteedijuhtimise süsteemi peamisi kontrollimehhanisme testivad isikud tegutsevad riigi PPD juhtimisel.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi kontrollimehhanismide testimine korraldati tsentraalselt regiooni (CESA) tasandil. Testimise meeskond koosnes viiest tiimist Slovakiast, Tšehhist, Poolast, Türgist ja Kasahstanist. Kõik meeskonnaliikmed läbisid põhjaliku kahepäevase sissejuhatava koolituse ISQM 1 ja testimismetoodika kohta. Iga tiimi koosseisu kuulus üks koordinaator ning erinevate riiklike kvalifikatsioonidega testijad ja ülevaatajad. Peamised testimisülesanded viisid läbi valdavalt auditi assistendid, kelle töö kontrollisid hiljem põhjalikult üle veel ülevaatajad, vanemkonsultantidest ja juhtivkonsultantidest vanemate juhtivkonsultantide ja partneriteni välja. Keerukamate küsimuste korral konsulteeriti CESA kvaliteedijuhtimise süsteemi meeskonnaga. Sõltumatuse tagamiseks hindas konkreetse riigi kontrolle alati mõnest teisest riigist pärit ülevaataja.

Lisaks EY liikmesettevõtte tasandil eksisteerivatele kontrollimehhanismidele võib esineda EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemis ka selliseid kontrollimehhanisme, mis on töötatud välja ja rakendatud ning mida kasutatakse Baltikumi, regiooni, piirkonna või globaalsel tasandil. Näiteks pakuvad globaalsed funktsioonid ja tegevusvaldkonnad EY liikmesettevõtetele eeskirju (nt EY globaalne auditi metodoloogia) ja tehnoloogiaid (nt EY Canvas, PACE). Globaalsel funktsioonidel ja tegevusvaldkondadel on kontroll nende ressursside arendamise ja hooldamise üle. Need kontrollimehhanismid on osa EY liikmesettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemist ning EY Eesti vastutab jätkuvalt selle eest, kuidas neid kontrolle kvaliteedijuhtimise süsteemis kasutatakse, sealhulgas kõigi selliste kontrollide rakendamiseks või täiendamiseks vajalike toimingute eest, aga ka selle eest, et selgitada välja kontrollimehhanismide testimise tulemuste mõju oma kvaliteedijuhtimise süsteemile.

Kõnealuseid kontrollimehhanisme testitakse vastavalt vajadusele kas Baltikumi, regiooni, piirkonna või globaalsel tasandil.

Kontrollimehhanismide testimisel Baltikumi, regiooni, piirkonna ja globaalsel tasandil järgitakse globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja korrigeerimise põhimõtetes sätestatud nõudeid ja juhiseid. Enne testimist edastatakse EY liikmesettevõtetele info, mis sisaldab ülevaadet testitavatest kontrollimehhanismidest, testimisel kasutatavast lähenemisest ja muudest testimise üksikasjadest (nt tehtavate testide iseloom) ning infot selle kohta, kes testimist läbi viib, sealhulgas selle kohta, kuidas saab EY liikmesettevõtte hinnata nende kompetentsust ja objektiivsust. Näiteks globaalsete kontrollimehhanismide testimist viivad läbi kontrolli eest vastutavatest isikutest ja kontrolli tegijatest

sõltumatud isikud globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja korrigeerimise juhi järelevalve all.

Teavet testimise tulemuste kohta jagatakse EY liikmesettevõtetega monitoorimistegevuse tulemusi käsitlevate memode, kus on toodud välja kõik puudused ja lisad lõplike testimise üksikasjadega, ning muu informatsiooni (nt nimekiri tähelepanekutest) kaudu. Info võimalike puuduste kohta hõlmab algpõhjuste staatust ja puuduste kõrvaldamiseks võetavate meetmete hetkeseisu, sh kõiki korrigeerivaid samme, mida EY liikmesettevõtte peaks kaaluma. Nimekiri tähelepanekutest sisaldab tähelepaneku kirjeldust ning samme, mida EY liikmesettevõtted peaksid nende adresseerimiseks astuma. EY Eesti saab ja hindab vastavalt vajadusele kas Baltikumi, regiooni, piirkonna või globaalse tasandi poolt läbiviidud testimise tulemusi, hinnates muu hulgas, kas mõni tähelepanekutest on kvaliteedijuhtimise süsteemi seisukohast oluline.

Auditi kvaliteedikontrollid (AQR)

EY Eesti rakendab kontrollides globaalset AQR-programmi, mis hõlmab lõpetatud auditi töövõtude kontrollimist. Tegemist on monitoorimistegevusega, mis vastab rahvusvahelises kvaliteedijuhtimise standardis ISQM 1 esitatud nõuetele ja suunistele ning vajadusel täiendatakse seda, et see vastaks ka EY Eesti kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. AQR-programm aitab kaasa ka EY Eesti jätkuvatele püüdlustele teha kindlaks valdkonnad, kus me saaksime oma tegevust parandada või põhimõtteid ja protseduure täiustada.

Auditi kvaliteedikontroll hõlmab iga vastutava partneri (sh vastutava partnerina tegutsevate isikute) puhul vähemalt ühe lõpetatud töövõtu kontrollimist 3-5 aasta jooksul. Igal aastal valitakse ülevaatamisele kuuluvad töövõtud riskidel põhineval meetodil, mis on teatud määral ettearvamatu, esindamaks läbilõiget EY Eesti auditegevusest. Globaalne AQR-programm hõlmab üksikasjalikku riskile keskenduvat toimikute ülevaatus, kaasates valikut börsi- ja börsiväliste ettevõtete, osad neist ka avaliku huvi üksused, auditi töövõtte, mille käigus hinnatakse vastavust teatud sise-eeskirjadele, EY GAM-i nõuetele ning asjakohastele kohalikele kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. Samuti kuuluvad valikusse EY auditimeeskondade poolt osutatavate auditiväliste kindlustandvate teenuste ülevaatused. Neis hinnatakse vastavust asjakohastele kutsestandarditele ja sise-eeskirjadele, mida tuleks auditiväliste kindlustandvate teenuste osutamisel rakendada.

Globaalne AQR-programm annab hea ülevaate ka meie vastavusest regulatiivsetele nõuetele, kutsestandarditele ja sise-eeskirjadele.

AQR-i ülevaatajad ja meeskonnajuhid valitakse vastavalt nende oskustele ja kutsealasele pädevusele raamatupidamisarvestuse ja auditeerimise valdkonnas ning nende spetsialiseeritusele tööstusharus. Auditid ülevaatajaid toetavad teised spetsialistid, kes tegelevad näiteks sõltumatuse, tehniliste riskide (IT-audit), TARAS (maksud), kohtuekspertiisi, digilahenduste või muu sektori või erialaga, et ülevaatuse meeskonnal oleksid kvaliteedikontrolli efektiivseks läbiviimiseks piisavad asjakohased teadmised ja kogemused. Kontrollimisel osalevad meeskonnajuhid ja ülevaatajad määratakse tavaliselt väljastpoolt nende peakontorit ning nad on kontrollitavatest töövõttudest ja meeskondadest sõltumatud.

Globaalset AQR-programmi täiendab programm, mis hõlmab teiste kindlustandvate töövõttude ja nendega seotud teenuste töövõttude kontrolli sõltumata osakonnast. Seda kutsutakse muude kindlustandvate töövõttude kvaliteedikontrolliks (Other Assurance Quality Review ehk OAQR).

AQR- ja OAQR-protsesside tulemused võetakse kokku globaalsel tasandil (muu hulgas eraldi ka piirkondade ja regioonide kaupa), tuues välja kõik peamised valdkonnad, kus tulemuste kohaselt on veel arenguruumi. AQR-programmi, järelevalveinspektiooni kontrollide, väliste auditid kvaliteedikontrollide ning eksperthinnangute käigus esitatud auditid kvaliteediküsimuste lahendamise meetmed vaatab läbi meie auditijuhikond ja PPD. Need programmid annavad tegevuste jälgimisest meie kvaliteedijuhtimise süsteemi jaoks olulist tagasisidet.

Väline auditi kvaliteedikontroll

EY Eesti audititegevusi kontrollib regulaarselt audiitortevuse järelevalve nõukogu. Oma kontrolli osana hindab audiitortevuse järelevalve nõukogu ettevõtte kvaliteedikontrollisüsteeme ning vaatab üle valitud töövõttud. Kõnealune järelevalveorgan ei ole IFIAR-i liige.

Viimase kvaliteedikontrolli teostas audiitortevuse järelevalve nõukogu oktoobris 2025. Kõnealuse kontrolli lõpparuanne väljastati 31. oktoobril 2025.

Me respektuime audiitortevuse järelevalve nõukogu poolt teostatavat kvaliteedikontrolli ja mõistame, et selle läbiviimine on meile kasulik. Me analüüsime kontrolli käigus esile kerkinud küsimusi põhjalikult, et selgitada välja, kuidas oleks meil võimalik oma auditite kvaliteeti ja kvaliteedijuhtimise süsteemi veelgi parandada. Töövõttud, mille puhul on tuvastatud olulisi puudujärke, ning teatud teised töövõttud peavad läbima algpõhjuste analüüsi (vt järgmine osa). Koos auditid kvaliteedikontrolliga (AQR)

aitab väline kontroll saada hea ülevaate meie auditite kvaliteedist.

Audiitortevuse järelevalve nõukogu teatas kõnealuse väliste kontrolli lõppedes, et EY Eesti läbis kontrolli edukalt ning meie auditeerimistevõte vastas kõigile asjakohastele nõuetele (roheline). Audiitortevuse järelevalve nõukogu auditid kvaliteedikontrolli hindamiskaala järgi on see parim võimalik tulemus. Audiitortevuse järelevalve nõukogu kohta leiab informatsiooni aadressilt www.ajn.ee.

Alg põhjuste analüüs ja tegevuskavad

Töövõttude tasandil toimuv algpõhjuste analüüs on EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteemi keskne osa. See keskendub töövõtu negatiivse tulemuse aluseks olnud algpõhjuste, nagu kontrollide või korrigeerimise tagamaade hindamisele ning võimaldab töötada nendega tegelemiseks välja asjakohased tegevuskavad.

Positiivseid tulemusi analüüsitakse samuti, et mõista, milliseid käitumismustreid vastavatel töövõttudel rakendati, ning selgitada välja, kuidas oleks võimalik neid kogu EY Eesti ulatuses korrata ja propageerida, et töövõttude kvaliteeti järjepidevalt parandada. Töövõttude tasandil toimuv algpõhjuste ja kvaliteedi seisukohast positiivsete tulemuste analüüs võimaldab meil keskenduda positiivsete ja kvaliteetsete tulemusteni viivatele käitumismustritele - see protsess on pideva arengu seisukohast ülioluline.

Töövõttude tasandil toimuva algpõhjuste analüüsi korral peavad EY liikmesettevõtted hindama, kas selle käigus tuvastatud asjaolud võivad viidata probleemidele nende kvaliteedijuhtimise süsteemis.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi puuduste tuvastamine ja hindamine ning algpõhjuste analüüs

Tähelepanekud on teave kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamise, rakendamise ja kasutamise kohta, mis viitavad puuduste esinemise võimalusele. Tähelepanekud tehakse monitoorimistevõtte käigus kas liikmesettevõtte, regiooni, piirkonna või globaalsel tasandil. EY Eesti hindab iga tähelepanekut või tähelepanekute kogumit, võttes arvesse tähelepaneku(te) suhtelist tähtsust, et teha kindlaks, kas esineb puudusi.

Puuduste tuvastamisel algatatakse protsess selle algpõhjuste tuvastamiseks, puuduste tõsiduse ja läbivuse hindamiseks ning selle kõrvaldamiseks vajalike meetmete väljatöötamiseks.

Piirkondliku ja globaalse kutsealase tegevuse esindajad, globaalsed kvaliteedijuhtid ning auditi juhtkonna esindajad kohtuvad regulaarselt, et vaadata läbi monitoorimistegevuse tulemused ning tähelepanekute ja puuduste hindamine, tagamaks tähelepanekute tegemise ja hindamise, puuduste hindamise ning algpõhjuste analüüsi raamistiku järjepidev kohaldamine, nagu on kirjeldatud globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise ja korrigeerimise põhimõtetes.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi
kvaliteedi parandamise kavad

Tehtud tähelepanekute jaoks töötatakse välja EY Eesti kvaliteedi parandamise kavad, mis hõlmavad järgmist:

- Tuvastatud puuduse mõju korrigeerimine
- Tuvastatud puuduste õigeaegne kõrvaldamine
- Korrigeerivate meetmete tõhususe hindamine

Kvaliteedi parandamise kavad töötab välja kvaliteedijuhtimise süsteemi operatiivkomitee ning need vaatavad üle riigi kvaliteedijuht ja riigi PPD, et aidata tagada kavandatud meetmete sobivus ning hinnata pärast elluviimist nende tõhusust.

Kvaliteeti toetav infrastruktuur

Auditi kvaliteeti toetav infrastruktuur

Strateegia

Auditi kvaliteet mängib kesket rolli meie globaalses strateegias „All in“, mille eesmärk on kujundada tulevikku enesekindlalt ning aidata luua tähenduslikku kasvu, loomaks uut väärtust EY töötajatele, klientidele ja huvirühmadele. Auditi kvaliteet jääb globaalse strateegia „All in“ prioriteediks ka edaspidi, kuna EY mõistab hästi oma vastutust avaliku huvi teenimisel ning nii kapitaliturgude kui ka auditeeritavate ettevõtete usalduse hoidmisel.

Osana oma jätkuvast pühendumusest kvaliteetsete auditite pakkumisele on EY hetkel ka mitmeaastasel auditi ümberkujundamise teekonnal, mis hõlmab rida julgeid muudatusi, mille eesmärk on parandada EY Eesti meeskondade suutlikkust auditeid läbi viia. See toetub peamiselt kolmele strateegilisele komponendile:

- Integreeritud tehnoloogia maksimaalne ära kasutamine, sh juhendatud töövoogude laiendamine, andmete ja täiustatud analüüsimeetodite tõhusam integreerimine ning automatiseerimise ja tehisintellekti kaasamine auditeerimisprotsessi
- Auditi metodoloogia täiustamine koos seda toetavate ressurssidega, et ühtlustada auditeerimise kvaliteeti
- Eriteadmistega meeskondade aktiivsem rakendamine

Need meetmed võimaldavad EY Eesti auditiosakonnal veelgi enam ära kasutada andmeanalüüsi võimalusi ja senisest põhjalikumalt infot, et tõsta auditite kvaliteeti, rakendades maksimaalselt tänapäeva tehnoloogiliste võimaluste pakutavat potentsiaali.

Auditi globaalne kvaliteedivõrgustik

Auditi globaalne kvaliteedivõrgustik ja kutsealase tegevuse globaalne töörühm (Global Professional Practice Group ehk GPPG) töötavad ühiselt selle nimel, et võimaldada kvaliteetsete auditite läbiviimist. Neid kahte funktsiooni toetavad kvaliteedi tagamisel:

- Globaalse kvaliteedijuhtimise süsteemi võrgustik
- Auditiväliste tegevusvaldkondade kvaliteedijuhtid

EY auditi globaalne kvaliteedivõrgustik on rühm kogenud auditijuhte erinevatest riikidest, kes toetavad EY liikmesettevõtete töövõtumeeskondi ja juhte kvaliteetsete auditite läbiviimisel.

Auditi globaalne kvaliteedivõrgustik pakub järgmist:

- Kogemused kvaliteedisüsteeme puudutavate muudatuste haldamisel, mis võimaldavad saabuval muutusi adekvaatselt selgitada ja põhjendada, mõjutades nii positiivselt asjaosaliste käitumist
- Pühendunud metodoloogiajuhid, kes oskavad suunata töövõtumeeskondi auditistrateegiate elluviimisel ning vastata tehnilistele küsimustele
- Riskijuhid, kes suudavad jälgida auditiportfelle ja tuvastada märke töö käigust või kliendist tulenevatest riskidest ning vajadusel ka sekkuda
- Võimekus jõustada eeskirju ning toetada kvaliteedijuhtimise süsteemi selliste tegevuste kaudu nagu vahe-eesmärkidest kinnipidamise kontrollimine, juhtide kaasatuse jälgimine, partnerite töökoormuse hindamine ja vabatahtlike sammude kohustuslikuks muutmine globaalse järjepidevuse saavutamiseks.

Auditi globaalne kvaliteedivõrgustik asetab rõhu auditi kvaliteedile:

Tulemusnäitajate monitoorimine

Üldise kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise tulemuste kõrval monitoorib auditijuhtkond ka EY strateegia ja kvaliteedieesmärkide saavutamist, kasutades selleks kombinatsiooni erinevatest mõõdikutest või tulemusnäitajatest. Kuigi ükski mõõdik ega mõõdikute kogum ei ole võimeline auditi kvaliteeti adekvaatselt peegeldama, võib teatud mõõdikuid kasutades auditi kvaliteedist siiski piisava ülevaate saada.

Abivahendite, tegevuste ja poliitika tugeva globaalse integreerimise toel kogutakse iga kuu mitmesuguseid

riigipõhiseid andmeid. Tulemusnäitajad hõlmavad nii tulevikku kui minevikku vaatavaid kvaliteedinäitajaid, mis kajastavad näiteks kontrollide tulemusi, auditi tempot ja läbiviimise seisu ning ressursivajadust ja tööjõu planeerimist. Iga tulemusnäitajat mõõdetakse võrrelduna kohalike ja globaalsete eesmärkidega ning võõrväärtuste esinemisel tuleb viia läbi hindamine ja koostada kava puuduste korrigeerimiseks. Tulemusnäitajad on kooskõlas ka EY vastutusraamistikuga, et tugevdada riikide juhtide võrgustiku prioriteete, ning need vaadatakse igal aastal uuesti läbi, et tagada nende asjakohasus ja vastavus kvaliteedialgatustele.

EY jälgitavad tulemusnäitajad on näiteks:

- Siseste ja väliste kontrollide tulemused
- Töövõtude vahe-eesmärkide täitmine ja vastutava partneri kaasamine
- Kavandatud ja tegelik inimeste arv projektis

Globaalsed tulemusnäitajad aitavad EY kõigi tasandite juhtidel hinnata, kas võetud meetmed omavad soovitud mõju või on vaja rakendada täiendavaid meetmeid.

Vahe-eesmärkidest kinnipidamise jälgimine

Tõhus projektijuhtimine aitab EY auditimeeskondadel keskenduda kogu audititsükli vältel kõige olulisematele riskidele, tasakaalustades töökoormust paremini, eraldades õige aja õige ülesande täitmiseks ning kaasates juhte õigeaegselt.

Milestones seab auditi olulistele etappidele täitmise tähtsused ning efektiivse kasutamise korral aitab vältida ajasurvet kõige tihedamal hooajal.

Lisaks soodustab projektijuhtimine audiitoreid tegutsema igas auditi etapis läbimõeldumalt ja sihipärasemalt, kiirendades õppimist ja arengut ning muutes kogu protsessi sisukamaks. Projektijuhtimise kesket rolli globaalses auditeerimisplatvormis EY Canvas toetab auditi verstapostide programm Milestones. EY Canvase ja EY Canvase aruandluskeskuse progressipaneelide abil jälgitav projektijuhtimisfunktsioon Milestones jaotab audititsükli konkreetseteks ülesanneteks koos kuupäevade ja nende täitmiseks vajalike sammudega, mis aitab hoida kinni auditi ajakavast ning saavutada asjakohase järelevalve ja kontrolli. Vahe-eesmärkidest kinnipidamist jälgitakse tulemusnäitajate alusel ning sekkumine EY auditimeeskondade töösse, juhul kui vahe-eesmärke ei saavutata, on osa EY kvaliteedijuhtimise süsteemist.

EY Canvase kliendiportaali päringute kasutamine

EY Canvas võimaldab EY meeskondadel saata klientidele kohalike õigusnormidega lubatud ulatuses päringuid auditit toetavate dokumentide või siseauditi

töö kohta. Kliendid menetlevad päringuid, laadivad üles dokumente ja vastavad küsimustele EY Canvase kliendiportaali kaudu. Kliendid näevad süsteemis kõiki päringuid, mis on suunatud kas neile või mõnele grupile, kuhu nad kuuluvad (nt raamatupidamine, palgaarvestus, siseaudit). Lisaks on EY Canvase kliendiportaalis ka mitmeid funktsioone, mis aitavad kliente projektijuhtimisel.

Jooksvate juhendamisprogrammide kavandamine ja pakkumine

EY võrgustikus pakutakse üle 1500 EY liikmesettevõtete töövõtule aastas globaalse programmi raames mingisugust juhendamist. Juhendamine on suunatud peamiselt valdkondadele, kus kontrollide käigus on tuvastatud rohkem probleeme, kasutusele võetud uusi ressursse või mida mõjutavad uued või muudetud auditistandardid.

Juhendamist võivad saada ka EY auditimeeskonnad, kes kasutavad uusi tehnoloogiaid ja automatiseeritud tööriistu ning tehnikaid, et hinnata, kui tõhusalt auditimeeskonnad kõnealuseid tehnoloogiaid kasutavad. 2025. aasta globaalses kvaliteediuuringus ütles 80% vastanutest, et nad saavad jooksvalt asjakohast juhendamist ja tagasisidet.

Nende juhendamisprogrammide raames tekkinud küsimusi ja tähelepanekuid arutatakse EY auditimeeskondadega, ning kui tuvastatakse olulisemaid puudujääke, abistavad auditi globaalse kvaliteedivõrgustiku kohalikud esindajad auditimeeskondi nende lahendamisel enne audiitori aruande väljastamist.

Uue tehnoloogia kasutuselevõttu lihtsustavate abivahendite väljatöötamine ja juurutamine

Koostöös tehnoloogiatoodete omanike ja GPPG-ga kavandab ja juurutab auditi globaalne kvaliteedivõrgustik abivahendeid ja kohalikke rakenduskavasid, et aidata EY auditimeeskondadel kasutada automatiseeritud tööriistu ja tehnikaid nii, nagu on ette nähtud. Need ressursid ja nende rakendamise toe aktiveerivad kohalikud kvaliteedivõrgustikud.

Abivahendid on loodud intuiitivseteks ja kergesti omandatavateks (nt lühikesed videod) ning need loovad seoseid tehnoloogia ja metodoloogia vahel, põhjendades, miks on asjakohase tehnoloogia kasutamine auditeerimisel vajalik. Auditi globaalne kvaliteedivõrgustik koostöös tehnoloogia juhtmeeskonna ja GPPG-ga lepivad teatud automatiseeritud tööriistade ja tehnikate kasutuse kohustuslikkuses enne nende kasutuselevõttu kokku.

Uute või muudetud auditistandardite ja metodoloogia muudatuste käsitlemist lihtsustavate abivahendite väljatöötamine ja juurutamine

Koostöös GPPG ja teiste huvirühmadega töötab auditi globaalne kvaliteedivõrgustik välja ja juurutab abivahendeid, mis toetavad uute või muudetud auditistandardite ja EY globaalse auditi metodoloogia muudatuste käsitlemist.

Rakenduskavad töötatakse välja koostöös auditi globaalse kvaliteedivõrgustiku ja kohalike liikmesettevõtete kvaliteedivõrgustike esindajatega ning need hõlmavad eestvedajate ja juhendajate võrgustike aktiveerimist, et toetada rakendamist ning juhtida pärast juurutamist pideva tagasiside kogumist.

Kutsealane tegevus

GPPG näol on tegemist tehniliste spetsialistide globaalse võrgustikuga, kes annavad EY auditimeeskondadele nõu raamatupidamist, auditeerimist ning muudes finants- ja mittefinantsaruandlust puudutavates küsimustes. Nad täidavad ka erinevaid kvaliteedijuhtimise järelevalve ja monitoorimise ülesandeid ning viivad läbi muid riskijuhtimise protseduure.

GPPG töötab välja EY võrgustiku jaoks raamatupidamist, auditeerimist ja kestlikkust puudutavaid juhiseid, koolitusi ja kvaliteedijärelevalve põhimõtteid ning arendab auditispetsialistide poolt auditite homogeenseks ja efektiivseks läbiviimiseks kasutatavaid töövahendeid ja lahendusi.

Kutsealase tegevuse globaalne aseesimehe, keda kutsutakse ka kutsealase tegevuse globaalseks direktoriks (Global Professional Practice Director ehk globaalne PPD), tegevust kontrollib auditi globaalne aseesimees ning tema põhiülesandeks on globaalsete auditi kvaliteedikontrolli põhimõtete ja protseduuride kehtestamine. Piirkondlike PPD-de ning globaalse teenuste PPD tegevust jälgivad globaalne PPD ja vastava piirkonna auditijuht. See aitab tagada auditi kvaliteedi ja konsultatsiooniprotsessi suurema objektiivsuse.

Globaalne PPD teostab järelevalvet EY GAM-i ning sellega seotud auditipoliitika ja tehnoloogiate üle ning uuendab neid vastavalt vajadusele tagamaks, et need vastaks alati kõigile asjakohastele kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. GPPG jälgib ka auditispetsialistide poolt auditite homogeenseks ja efektiivseks läbiviimiseks kasutatavate juhiste, koolitus- ja monitoorimisprogrammide ning protsesside arendamist. Lisaks töötab GPPG välja ka arvestus- ja auditeerimisjuhiseid reageerimaks konkreetsetele sündmustele, nagu geopoliitilised konfliktid ja majanduslik volatiilsus.

Globaalsed, piirkondlikud, regionaalsed ja riiklikud PPD-d, koostöös teiste samades liikmesettevõtetes töötavate spetsialistidega, on vajadusel alati valmis EY auditimeeskondi nõustama.

GPPG täiendavad ressursid hõlmavad näiteks spetsialiste, kes on keskendunud järgmisele:

- Sisekontrolli aruandlus ja teised EY globaalse auditi metodoloogia aspektid, mis on sellega seotud
- Konkreetsete teemade, tööstusharude ja sektorite raamatupidamise, auditeerimise, kestlikkuse ja riskidega seotud küsimused
- Üldised töövõtu ja nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, koostöö tegemisega seotud küsimused

Lisaks vastutab riiklik PPD ka liikmesettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemi igapäevase jälgimise eest. See hõlmab kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise otsusega nõustumist või selle kohta muudatuste ettepanekute tegemist. Kvaliteedijuhtimise süsteemi monitoorimise protsessi koordineerivad ja jälgivad GPPG esindajad.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimisfunktsiooni ülesandeks on koordineerida üleorganisatsioonilisi tegevusi, mille eesmärk on aidata EY töötajatel täita oma globaalseid ja kohalikke vastavuskohustusi ning toetada klientidele teenuseid osutavaid meeskondi kvaliteetse ja tipptasemel klienditeeninduse tagamisel. Teenuste kvaliteedi tagamise ja kvaliteediga seotud riskide eest vastutavad EY liikmesettevõtted ja nende osakonnad.

Osana laiemast riskijuhtimise raamistikust aitab riskijuhtimise globaalne juht oma muude kohustuste kõrval jälgida ka seda, kuidas kvaliteediriske tuvastatakse ja maandatakse, ning annab oma panuse ka muude organisatsioonis esineda võivate riskide haldamisse. Riskijuhtimise prioriteetidest teavitatakse ka EY liikmesettevõtteid.

Riskijuhtimise globaalne juht vastutab ka globaalselt homogeense riskijuhtimise raamistiku kehtestamise ning EY liikmesettevõtetel riskide juhtimise võimaldamise eest kogu EY organisatsioonis.

Riskijuhtimise algatuste etteotsa määratakse EY liikmesettevõtete spetsialistid, kelle ülesandeks on algatusi (teiste töötajate ja spetsialistide kaasabil) juhtida, koordineerides oma tegevust osakondadega.

Riskitaset tõstvate sündmuste esinemisel uurib riskijuhtimise funktsioon koostöös teiste globaalsete funktsioonidega EY liikmesettevõtetelt aktiivselt, mida see periood neile nii kriisiohje kui ka toimepidevuse seisukohast õpetas. Selline tagasisivaade võimaldab pidevalt edasi arendada seda, kuidas EY-s kriiside ohjamise ja neile reageerimise kavandamisega tegeletakse, ja seda nii konkreetsetes EY liikmesettevõttes kui ka globaalsel tasandil. Selliste tagasisivaadete tulemusel pannakse nüüd oluliselt rohkem rõhku ennetavatele tegevustele (eriti riskide

tuvastamisele enne, kui need jõuavad olulist mõju avaldada) ning riskide liikmesettevõttepõhisele prioriseerimisele. Näiteks võimaldab see EY globaalsel turvalisuse meeskonnal ja regionaalsete turvajuhtide võrgustikul teha koostööd otse liikmesettevõtete kriisiohjemeeskondadega, et olla valmis kõige tõenäolisemateks ohtudeks, pakkudes oma kriisiohjetegevuste raames asjakohast väljaõpet ning tšestis ettevõtte valmisoleku täiesti uuele tasemele.

Lisaks on pööratakse globaalses riskijuhtimises EY toimepidevuse planeerimisel endiselt kõrgendatud tähelepanu ka äritegevuse vastupidavusele. Seejuures on oluline aru saada, et kriisid ei teki enamasti n-ö tühja koha pealt, vaid tavaliselt võib leida mitmeid märke, mis annavad olukorra eskaleerumisest ja kriisi peatsest saabumisest teada. Selline lähenemine võimaldab EY liikmesettevõtetel hakata riskide maandamisega tegelema kohe, kui ilmnevad esimesed märgid sellest, et midagi võib tulevikus nende tegevust mõjutada, jätkates samal ajal oma tavapärase äritegevust. Eskalatsioonimaatriksite loomine mitmete käimasolevate ja tõenäoliste geopolitiiliste sündmuste jaoks võimaldab EY liikmesettevõtete ja regioonide riskijuhtimise kriisiohjemeeskondadel sündmuste eskaleerumisele kiiremini ja efektiivsemalt reageerida. Sellised eskalatsioonimaatriksid ja nende põhjal koostatud üksikasjalikud tegevuskavad lähevad kaugemale traditsioonilistest töötajate elu ja ohutusega seotud küsimustest, süvenedes põhjalikult teguritesse, mis võivad mõjutada liikmesettevõtte võimet efektiivselt tegutseda.

Kõnealused muudatused võimaldavad EY liikmesettevõtetel kriisides edukamalt toime tulla, kuna neil on võimalik kasutada olukorraga tegelemiseks terviklikku lähenemist.

Küberturvalisus

Ulatuslike ja keerukate küberrünnete riski maandamine on kõigi ettevõtete igapäevase äritegevuse lahutamatuks osaks. Kuigi üksi süsteem ei ole küberrünnete suhtes päriselt immuunne, teeb EY Eesti kõik endast oleneva, et EY ja EY klientide andmed oleksid kaitstud.

EY-s lähenetakse küberturvalisusele ohtude ennetamisega, rakendades küberturvalisusega seotud riskide juhtimiseks ja minimeerimiseks globaalsel tasandil erinevaid tehnoloogiaid ja protsesse. EY infoturbe- ja andmekaitseprogrammid, mis on kooskõlas sektori parima praktika ja seadusest tulenevate nõuetega, on loodud selleks, et püüda välistada loata juurdepääs süsteemidele ja andmetele. Küberturbspetsialistidest koosnev meeskond tegeleb EY süsteemide pideva jälgimise ja küberrünnetega tegelemisega kogu maailmas.

Lisaks tehnilistele ja protseduurilistele kontrollimehhanismidele on kõik EY töötajad kohustatud igal aastal kirjalikult kinnitama, et nad mõistavad globaalses eetikakoodeksis kirjeldatud põhimõtteid ja lubavad neid järgida. Samuti peavad nad osalema kohustuslikel turvateadlikkuse tõstmise koolitustel. Tehnika ja andmetega tegelemisel nõutavat hoolsust käsitletakse põhjalikult mitmetes erinevates eeskirjades, nagu globaalne infoturvaluutika ning globaalsed tehnika kasutamise põhimõtted. EY küberturvalisust puudutavates põhimõtetes ja protsessides rõhutatakse kiire teabevahetuse olulisust.

EY töötajad saavad regulaarselt teavitusi, kus tuletatakse neile meelde nende kohustusi kõnealuste eeskirjade järgimisel ning meenutatakse üldisi turvateadlikkuse põhimõtteid.

Kaasamine

Kaasamine on EY jaoks oluline väärtus: prioriteet 400 000 EY töötaja jaoks üle kogu maailma ning midagi, mida paljud EY kliendid meilt globaalsel tasandil ootavad. Globaalse organisatsioonina, mis tegutseb 150 erinevas riigis ja territooriumil, on mõtteviiside, oskuste, tausta ja kogemuste mitmekesisus EY jaoks igapäevane reaalsus ja tugevus.

Kõik globaalse juhatuse liikmed on andnud oma allkirjad mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise avaldusele, näidates sellega nii EY töötajatele kui ka turule oma pühendumist.

33% kõikidest uutest 2025. aasta 1. juuli seisuga ametisse nimetatud EY liikmesettevõtete auditipartneritest olid naised ning kõigist EY liikmesettevõtete auditiosakondadesse palgatud töötajatest oli 2025. aastal 53% naised.

Naissoost auditispetsialistid erinevates ametitasemes*

31%

Partnerid

47%

Juhtivkonsultandid ja vanem juhtivkonsultandid

53%

Konsultandid ja vanemkonsultandid

* Seisuga 30. juuni 2025 (EY globaalne statistika)

Kaasavad ettevõtted maksimeerivad erinevuses peituvat jõudu. Töötajad peavad tundma, et nad töötavad ettevõttes, mis ei väärtusta mitte ainult neid üksikisikuna ja nende panust, vaid näeb erinevusi tugevusena.

Selle kuuluvustunde tekitamine on oluline, et aidata EY-l leida oma töötajaskonda andekaid inimesi ning hoida oma spetsialistide motivatsiooni ja kaasatust. 2025. aasta aprillis EY töötajate seas korraldatud küsitlusele vastates ütles 82% audiitoritest, et EY pakub töökeskkonda, kus nad saavad olla nemad ise.

EY-s usutakse, et ettevõtted saavad tuleviku enesekindlas kujundamises ja paremini toimiva maailma loomises meeskonnatöö, kaasamise ning kõigile võrdsete võimaluste ja kogemuste pakkumise kaudu ise otseselt kaasa lüüa.

EY väärtused on juhtpõhimõtted, mis kujundavad meie kultuuri, käitumist ja otsuseid. Meie väärtused määravad ära, kes me oleme:

Meie väärtused: kes me oleme

1 Inimesed, kes näitavad üles ausust, austust, kaasamise ja meeskonnatöö oskust

2 Inimesed, kellel on energiat, entusiasmi ja julgust juhtida

3 Inimesed, kes loovad suhteid, tehes seda, mis on õige

Sõltumatus

Sõltumatus

EY globaalsete sõltumatuse põhimõtete kohaselt peavad EY Eesti ja meie töötajad olema vastavuses konkreetsetele töövõttudele kehtivate sõltumatuse standarditega (nt IESBA kodeks ja Eesti audiitortevõtte seaduse sõltumatuse standardid).

Me käsitleme ja hindame sõltumatust lähtuvalt erinevatest aspektidest, milleks on muu hulgas näiteks meie ettevõtte ja EY töötajate finantsalased suhted, töösuhted, ärisuhted, auditiklientidele osutatavad teenused, audiitorfirma ja partnerite rotatsioonile kehtivad nõudmised, tasustamine ning vajadusel ka auditikomitee eelnev nõusolek või kinnitus ning partnerite tasud ja hüvitised.

Kehtivate sõltumatuse nõuete täitmata jätmine mõjutab vastava isiku karjääri ja palka puudutavaid otsuseid ning võib viia distsiplinaarmedetete, isegi EY Eestist lahkumiseni.

EY Eesti on võtnud kasutusele EY globaalsed rakendused, töövahendid ja tegevused, et toetada meie töötajaid sõltumatuse põhimõtetest kinnipidamisel.

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted sisaldavad sõltumatust puudutavaid nõudeid EY liikmesettevõtetele ja EY töötajatele. Need põhinevad IESBA kodeksil, kuid sisaldavad osades jurisdiktsioonides kohaliku seadusandliku võimu, järelevalveorgani või standardimisasutuse kehtestatud nõuetest lähtuvalt ka rangemaid nõudeid. Samuti sisaldavad põhimõtted ka suuniseid, mis aitavad sõltumatusealaseid eeskirju mõista ja rakendada. EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted on kättesaadavad ja kergesti leitavad EY sisevõrgus.

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted on intellektuaalne ressurss, mida pakutakse EY-s globaalsel tasandil kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevuse edendamiseks.

Globaalne sõltumatuse süsteem

Globaalne sõltumatuse süsteem (GIS) on EY sisevõrgus asuv veebipõhine süsteem, mis aitab EY töötajatel teha kindlaks need ettevõtted, mille osas nõutakse sõltumatust, ning tuvastada konkreetsel juhul kehtivad piirangud. See sisaldab kõiki sõltumatuspiirangutega majandusüksusi, kelle hulka kuuluvad EY auditiklientid ja nendega seotud

ettevõtted, sealhulgas börsil noteeritud auditiklientid, muud avaliku huvi kliendid ja erakliendid, ning muud kindlustandvate töövõttude kliendid. GIS sisaldab andmeid auditiklientide ja nendega seotud ettevõtete, muude ettevõtete, mille suhtes kehtivad / ei kehti sõltumatuse piiranguid, organisatsioonistruktuuri kohta, mille kinnitavad klienti teenindavad töövõtumeeskonnad. Üksuse andmed sisaldavad märkeid, mis näitavad iga üksuse suhtes kohaldatavaid sõltumatuse nõudeid nii, et EY töötajad saaksid teha kindlaks teenused, mida kliendile pakkuda võib, ning ka muud võimalikud ärihuvid ja -suhted.

GIS on tehnoloogiline ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele kättesaadavaks eesmärgiga edendada kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevust.

Globaalne seiresüsteem

Globaalne seiresüsteem (Global Monitoring System ehk GMS) on teine oluline töövahend, mis aitab teha kindlaks keelatud väärtpabereid ja teisi lubamatuid finantshuve. Kõik EY kõrgema tasandi spetsialistid alates juhtivkonsultandist on kohustatud sisestama GMS-i detailse info kõigi nende ja nende lähimate pereliikmete omanduses olevate väärtpaberite kohta. Kui süsteemi sisestatakse keelatud väärtpaber või mõni EY töötajale kuuluv väärtpaber liigitatakse keelatud väärtpaberite alla, saab vastav töötaja sellekohase teate ning on kohustatud väärtpaberi võõrandama. Tuvastatud eranditest järelevalvealastes küsimustes teatatakse läbi sõltumatuse juhtumitest teavitamise süsteemi.

GMS-i kaudu toimub ka sõltumatuse põhimõtetest kinnipidamise kvartaalne ja iga-aastane kinnitamine, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool. GMS on tehnoloogiline ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele kättesaadavaks eesmärgiga edendada kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevust.

Vastavus sõltumatuse nõuetele

EY on kehtestanud järgmised tegevused, programmid ja protsessid, mille eesmärk on jälgida EY liikmesettevõtete ja nende töötajate vastavust sõltumatuse nõuetele.

Sõltumatuse kinnitamine

Kõikidel klientidele teenuseid osutavatel EY spetsialistidel (juhtivkonsultandist kuni partnerini) ja teatud teistel töötajatel sõltuvalt nende rollist või funktsioonist on kohustus kinnitada vastavust sõltumatuse põhimõtetele ja protseduuridele vähemalt kord kvartalis, teistel töötajatel kord aastas. Lisaks peavad kõik EY töötajad kinnitama kord aastas vastavust EY globaalsele eetikakoodeksile.

Isikute sõltumatuse nõuetele vastavuse kontroll

Kord aastas käivitab EY globaalne sõltumatuse kontrollimise meeskond programmi isikute sõltumatuse nõuetele vastavuse kontrollimiseks (PICT), mille käigus kontrollitakse, kas isik täidab nõuet deklareerida oma majanduslikud huvid GMS-is. Selle läbiviimist juhivad vastava EY liikmesettevõtte sõltumatuse juht. Programmi osana esitavad väljavalitud isikud kontoväljavõtted ja muud dokumendid oma finantshuvide kohta, mida võrreldakse GMS-is vaatlusajal perioodi seisuga esitatud teabega, et tuvastada deklareerimata huvid ja seosed. Selliste huvide ja seoste tuvastamisel hinnatakse neid asjakohaste tagajärgede kontekstis. 2025. aastal kontrolliti EY Eestis 1 juhtivtöötajat.

Auditivälised teenused

Auditiklientidele auditiväliste teenuste osutamisel jälgib ja tagab EY vastavust seda valdkonda reguleerivatele kutsestandarditele ja õigusnormidele mitmel eri viisil. Vastavust aitavad tagada näiteks sellised vahendid nagu PACE (vt lk 21), GIS (vt lk 42) ja teenuste pakkumise referentsvahend (SORT, vt allpool) ning koolitused. Jälgimisel pööratakse tähelepanu nõutavate protseduuride täitmisele auditite ja sisemiste kontrollitegevuste läbiviimisel. Samuti on olemas protseduur teatud auditiväliste teenuste sõltumatuse spetsialistide poolseks analüüsimiseks ja kinnitamiseks enne töö vastuvõtmist.

Samuti on olemas protseduur teatud auditiväliste teenuste sõltumatuse spetsialistide poolseks analüüsimiseks ja kinnitamiseks enne töö vastuvõtmist.

Globaalne sõltumatuskoolitus

EY töötab oma klientidele teenuseid osutavate spetsialistide ja teatud teiste töötajate jaoks sõltuvalt nende rollist või funktsioonist välja ja kasutab erinevaid sõltumatust käsitlevaid õppeprogramme. Et aidata säilitada sõltumatust EY auditiklientidest, peavad nii need spetsialistid kui ka teised töötajad meie iga-aastasest sõltumatuskoolitusest osa võtma.

Eesmärgiks on aidata EY töötajatel mõista nende kohustusi ning võimaldada nii neil kui ka liikmesettevõtetel, kus nad töötavad, olla vaba huvidest, mida võidakse lugeda kokkusobimatuks objektiivsuse, aususe ja erapooletusega auditikliendi teenindamisel.

Iga-aastane sõltumatuskoolitus hõlmab meie sõltumatuse nõudeid ja keskendub nii viimastele muudatustele põhimõtetes kui ka korduvatele ja olulistele teemadele. Koolituse õigeaegne läbimine on kohustuslik ja seda kontrollitakse.

Lisaks iga-aastasele õppeprogrammile süvendatakse töötajate sõltumatusalaseid teadmisi ka sündmuste ja materjalide abil, nagu värbamisprogrammid ning peamiste tegevusvaldkondade õppekavad.

Iga-aastane sõltumatuskoolitus on intellektuaalne ressurss, mida pakutakse EY-s globaalsel tasandil kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevuse edendamiseks.

Teenuste pakkumise referentsvahend

Teenuste pakkumise referentsvahend (Service Offering Reference Tool ehk SORT) sisaldab loetelu teenustest, mida EY võib oma klientidele pakkuda. Me jälgime ja hindame oma teenuste portfelli pidevalt, et kontrollida nende vastavust kutsestandarditele ja õigusnormidele ning kindlustada, et me kasutaks uute teenuste väljatöötamisel õiget metodoloogiat, protseduure ja tegevusi. Me piirame teenuste osutamist, mis võivad ohustada sõltumatust või põhjustada teisi ülemääraseid riske.

SORT annab EY töötajatele teavet EY teenuste kohta. See sisaldab suuniseid nii selle kohta, milliseid teenuseid võib pakkuda auditi- ja teistele klientidele, kui ka teavet sõltumatuse ja muude riskijuhtimisküsimuste kohta.

SORT on tehnoloogiline ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele kättesaadavaks eesmärgiga edendada kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevust.

Ärisuhete hindamise tööriist (BRIDGE)

EY töötajad on kohustatud kasutama paljudes olukordades ärisuhete hindamise tööriista BRIDGE, et tunda ära kinnitust vajavad olukorrad, neid õigesti hinnata ning saada eelnev heakskiit võimalikele auditikliendiga sõlmitavatele ärisuhetele, mis aitab tagada EY vastavuse sõltumatuse nõuetele.

BRIDGE on tehnoloogiline ressurss, mis on tehtud EY liikmesettevõtetele kättesaadavaks eesmärgiga edendada kvaliteedijuhtimise süsteemi järjepidevust.

Auditikomiteed ja sõltumatuse kontroll

Me mõistame kuivõrd olulist rolli mängivad auditikomiteed ja teised sarnased juhtorganid audiitori sõltumatuse kontrollimisel. Volitatud ja sõltumatud auditikomiteed ning teised sarnased juhtorganid on omanike seisukohast vaadatuna olulised, kuna aitavad kaitsta sõltumatust ja hoida ära huvide konflikte. Me oleme pühendunud selgele ja regulaarsele kommunikatsioonile auditikomiteede ning teiste sarnaste juhtorganitega. Kvaliteedikontrolli abil jälgib ja kontrollib EY vastavust auditikomiteede ning teiste sarnaste juhtorganitega toimuva kommunikatsiooni nõuetele ning vajadusel ka auditiväliste teenuste osutamiseks eelneva heakskiidu või kinnituse saamist.

Tulud ja tasustamine

Tulud ja tasustamine

Finantsandmed

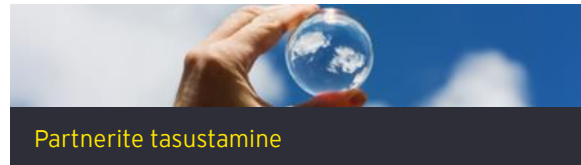
Tulude all on kajastatud konsolideerimata tulused ning need sildavad nii klientidele esitatud kuluarveid kui ka arveid teistele EY liikmesettevõtetele. Siin esitatud summad sisaldavad tuluseid nii auditi kui teistelt klientidelt.

Tulud alltoodud tabelis on esitatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile. Tabelis on kajastatud järgmised tulud:

- Avaliku huvi üksuste (ja kontserni kuuluvate majandusüksuste, kelle emaettevõtte on avaliku huvi üksus) raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslik auditeerimine
- Muude majandusüksuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslik auditeerimine
- Auditiväliste teenuste osutamine auditeeritavatele majandusüksustele
- Auditiväliste teenuste osutamine muudele majandusüksustele

Finantsandmed 2025. aasta 30. juunil lõppenud majandusaasta kohta eurodes

Teenus	Tulud	Osakaal
Kohustuslikud auditid ja nendega otseselt seotud teenused avaliku huvi üksustele	2 504 445	16,7%
Muud audititeenused ja nendega otseselt seotud teenused muudele majandusüksustele	3 379 398	23%
Auditivälised teenused auditeeritavatele ettevõtetele	202 706	1,3%
Auditivälised teenused muudele majandusüksustele	8 852 455	59%
Kokku	14 939 003	100%

Partnerite tasustamine

Kvaliteet on EY strateegia keskmes ja EY tulemusjuhtimise süsteemide põhikomponent. EY Eesti partnereid hinnatakse ja tasustatakse kriteeriumite alusel, mis sisaldavad konkreetseid kvaliteedi- ja riskijuhtimise näitajaid. Kui EY Eesti partnerid ei pea kinni kvaliteedistandarditest, võetakse kasutusele meetmed, milleks võivad olla tegevuse jälgimine, tasude korrigeerimine, täiendõpe, lisajärelevalve või uuele ametikohale määramine. Korduvate või eriti tõsiste rikkumiste korral võib olla tagajärjeks ka EY-st lahkumine.

Täpsema ülevaate sellest, milliseid kriteeriume raamistikes inimese üldise hinnangu ja tema kvaliteedihinnangu vahelise seose hindamiseks kasutatakse, saab käesoleva aruande osast "Vastutusraamistikud".

EY põhimõtted ei luba hinnata ega tasustada juhtivaid ja teisi olulisi auditipartnereid tööde põhjal, mille sisuks on auditiväliste teenuste müük auditeeritavatele ettevõtetele. See aitab hoida EY liikmesettevõtete partneritel meeles nende kohustust säilitada sõltumatust ja objektiivsust. Auditite puhul, mis on viidud läbi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2014. aasta 16. aprilli direktiivi 2014/56/EL nõuetele, ei luba EY hinnata ega tasustada partnereid ega teisi auditi töövõtuga seotud või selle käiku mõjutada võivaid spetsialiste auditiväliste teenuste müügi alusel nende auditiklientidele. See aitab täita meie spetsialistidel sõltumatuse ja objektiivsuse säilitamise kohustust.

Oleme töötanud välja konkreetsed kvaliteedi- ja riskijuhtimise tulemuste mõõdukud arvestamiseks

- Tehnilist pädevust
- EY väärtustest kinnipidamist, mis väljendub käitumises ja suhtumises
- Teadmiste ja juhtimisvõimekuse ülesnäitamist kvaliteedi- ja riskijuhtimises
- Põhimõtete ja protseduurireeglite järgimist
- Vastavust õigusnormidele ja kutseülesannetele

EY partnerite tasustamise filosoofia nõuab sisuliselt diferentseeritud tasusid, mille aluseks on partneri töötulemused, mida mõõdetakse tulemusjuhtimisraamistikuga.

Partnereid hinnatakse kord aastas, pöörates finants- ja turunäitajate kõrval erilist tähelepanu ka nende töö kvaliteedile, tipptasemel teeninduse pakkumisele ning inimeste kaasamisele.

Me kasutame süsteemi, mille kohaselt oleneb partneri üldine aastahinnang olulisel määral tema töö kvaliteedist.

Erinevate oskuste ja rollide turuväärtustega arvestamiseks ning tulemuslike töötajate kaasamiseks ja hoidmiseks arvestatakse partneri kogutasu arvutamisel ka järgmisi tegureid:

- Kogemused
- Roll ja vastutus
- Pikaajaline potentsiaal

Lisa 1: avaliku huvi kliendid

Lisa 1: avaliku huvi kliendid

2025. aasta 30. juunil lõppenud finantsaastal auditeeris EY Eesti järgmiseid avaliku huvi üksuseid:

Nimekiri tähestikulises järjekorras

Nimi	Registrikood
Admiral Markets AS	10932555
Admirals Group AS	11838516
Bigbank AS	10183757
City Service SE	12827710
Elama Kindlustus AS	10089395
ERGO Insurance SE	10017013
Pro Kapital Grupp AS	10278802
SEB Pank AS	10004252
Silvano Fashion Group AS	10175491

Lisa 2: EY liikmesettevõtted

Lisa 2: EY liikmesettevõtted

EY liikmesettevõtted EL-i ja EMP riikides

2025. aasta 30. juuni seisuga olid volitatud teostama kohustuslikku auditit EL-i või EMP riikides järgmised EY liikmesettevõtted:

Riik	Vannutatud audiitor või audiitorühing
Austria	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.
Belgia	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL
	EY Europe SRL
Bulgaaria	Ernst & Young Audit OOD
Horvaatia	Ernst & Young d.o.o.
Küpros	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Tšehhi Vabariik	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Taani	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
Eesti	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OÜ
Soome	Ernst & Young Oy
Prantsusmaa	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	EY France
Saksamaa	EY GmbH & Co.KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	TS GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Deutschland GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	EY Verwaltungs-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY-Parthenon GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Riik	Vannutatud audiitor või audiitorühing
Kreeka	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.
Ungari	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Iirimaa	Ernst & Young Chartered Accountants
Itaalia	EY S.p.A.
Läti	Ernst & Young Baltic SIA
Liechtenstein	Ernst & Young AG, Basel
	EY GmbH & Co. KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart, Germany
	Ernst & Young AG, Vaduz
Leedu	Ernst & Young Baltic UAB
Luksemburg	Ernst & Young Luxembourg
	EYL Luxembourg
	Ernst & Young
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Holland	EY Accountants B.V
Norra	Ernst & Young AS
Poola	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
Portugal	Ernst & Young Audit & Associados–SROC, S.A.
Rumeenia	Ernst & Young Assurance Services SRL
	Ernst & Young Suport Services SRL
Slovakkia	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Sloveenia	Ernst & Young d.o.o.
Hispaania	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young S.L.
Rootsi	Ernst & Young AB

2025. aasta 30. juunil lõppenud majandusaastal oli ülaloodud EY liikmesettevõtete kogukäive raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslikust auditeerimisest ligikaudu 2,8 miljardit eurot.

EY | Loomes paremini toimiva maailma

EY eesmärk on muuta maailm paremini toimivaks, luues oma klientidele, töötajatele, ühiskonnale ja planeedile uut väärtust ning suurendades usaldusväärsust kapitaliturgudel.

Kasutades andmeteaduse, tehisintellekti ja tehnoloogia võimalusi, aitavad EY meeskonnad klientidel enesekindlalt tulevikku kujundada ning leida vastuseid kõige pakilisematele küsimustele.

EY meeskonnad pakuvad teenuseid auditi, konsultatsiooniteenuste, maksunõustamise, strateegia ja tehingute ning õigusnõustamise valdkonnas. Töötades sektorispetsiifiliste teadmiste toel globaalse ja multidistsiplinaarse ettevõtte ning omades mitmekesist partnerite võrgustikku, suudavad EY meeskonnad pakkuda oma teenuseid enam kui 150 riigis ja piirkonnas üle maailma.

Kõik koos, et kujundada tulevikku enesekindlalt.

EY viitab meie rahvusvahelisele organisatsioonile ja/või ühele või mitmele Ernst & Young Global Limitedi liikmesettevõttele, mis kõik on iseseisvad juriidilised üksused. Ernst & Young Global Limited on garantiiga piiratud UK ettevõtte, mis klientidele teenuseid ei osuta. Info selle kohta, kuidas EY isikuandmeid kogub ja töötleb, ning andmekaitsealastest õigusaktidest tulenevad õigused on leitavad aadressilt ey.com/privacy. EY liikmesettevõtteid ei osuta õigusteenusid riikides, kus see on kohalike seadustega keelatud. Täpsem info meie organisatsiooni kohta on saadaval veebilehel ey.com.

© 2025 EYGM Limited
Kõik õigused kaitstud.

EYG no. EYG no. 006670-25GbI
BMC Agency GA 195144122
ED None

Käesolev trükis sisaldab üldist informatsiooni ning sellele ei saa toetuda arvestust, makse, õigust ega muid spetsiifilisi valdkondi puudutavate küsimuste korral professionaalse nõu saamiseks. Konkreetsete küsimustega pöörduge palun vastavate spetsialistide poole.

ey.com

EY - Ernst & Young Globali liikmesettevõtte - on kutsealaste teenuste alal Baltikumi turuliider. Balti riikides on EY-l kokku üle 800 töötaja.